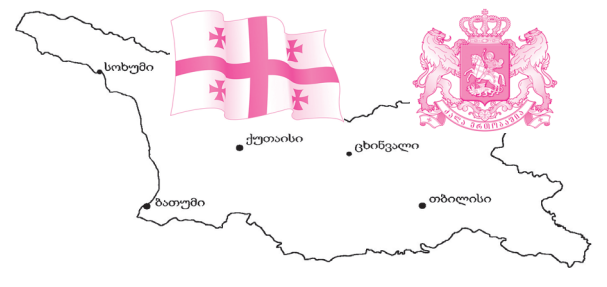

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საძმეში, ბატონი ბეჭე-
უჭი სიფყვას, ტყუილებით და ჭიბებით ბუბ-
თის გატანა ყველა უკადრისმბაჭე უსამბაგლესია.

შაბათი, 22 ოქტომბერი. 2016 წ. №197 (8089), გამოცემის 98-ე წელი | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 50 თეთრი.

აღარ შევცდეთ!

ხელისუფლებას თუ მატს ვთხოვთ, ჩვენც, ხალხმაც, დღეს, 22 ოქტომბერს და მორე ტურში – 30 ოქტომბერს მითი თანადგომა და მხარდაჭერა უნდა გამოვუცხადოთ ხელისუფლებას!

სწორად ეს ურთიერთთანადგომა და ურთიერთმხარდაჭერაა ძველის სწრაფი განვითარებისა და კეთილდღეობის მტკიცე საძირკველი!

ნუთუ დამნაშავე ნაციონალების ცხრაწლიანმა ავაზაკურმა თარეხმა ბოლოს და ბოლოს შკუა ვერ უნდა გვასწავლოს?! ნუ დავგავინდვდა, რომ მათი აბრა სხვა იყო, საძმე კი სხვა!

აღარ შევცდეთ, ნუღარ მოვტყუვდებით!

ზაურ ნაჭყალი: ვის და რატომ „აშინებს“ საკონსტიტუციო უპრაპლესობა?! 6

ხმა „ქართულ ოცნებას“ უნდა მიეცეთ, მაგრამ შეუზღუდავი ძალაუფლებით გამოწვეული შესაძლო დიქტატურის შემაკავებელი ძალის ფორმირებაზე არჩევნების მეორე ტურის დამთავრებისთანავე უნდა ვიბრუნოთ!

დაიხსოვათ ეს სახელი - დაპირით ხრიკული 12

კველი სასოვნობის ახალი სისოცხლე 9

სიძველისადმი ბრძნობა, პატივი...

ანზორ ბაბუნაძის: „ომი დამთავრდა, მუშაობის (არ) გაუწინოდეთ“ ხალხო!.. 4

სამაგრალო

ადრეანტიკური ხანის ნაქალაქარი ანაკლიაში

ანაკლიაში, მშენებარე პორტის ტერიტორიაზე მიმდინარე არქეოლოგიური გათხრებისას აღმოჩენილია ორი ძლიერი კულტურული ფენა, რომელიც წმინდა კოლხურ ნამოსახლარს წარმოადგენს და ძვ. წ. VI-V საუკუნეებით თარიღდება.

არქეოლოგიური კვლევაში ე.წ. ლაზიკის იუსტიციის სახლის მიმდებარე ტერიტორიაზე განხორციელდა. აღნიშნულ ექსპედიციას არქეოლოგი რევ ვაზ პაპუაშვილი ხელმძღვანელობდა. ზუგდიდის გამგეობის ძეგლთა დაცვის განყოფილების უფროსის ლაშა ჯიქიას ინფორმაციით კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი 4 ჰექტარ ფართობზეა გადაჭიმული.

„დაფიქსირდა ბათქაშებით წარმოდგენილი ძელურ-ბათქაშისანი შენობის ნანგრევები და სხვადასხვა არტეფაქტები, მათ შორის იმპორტული და ადგილობრივი კერამიკული ნაწარმი. მაგალითად, ამფორის პირგვერდი და ძირგვერდი, კოლხური სასმისი, ვაზისებური ქურჭელი და სხვა“, - თქვა ლაშა ჯიქიამ.

ექსპედიციის მონაწილე არქეოლოგების ვარაუდით, პირველ ფენაზე არსებული ნაგებობები, რომლებიც სპეციალურად გაკეთებულ მკვრივ ყვითელ თიხატყუპნებზე მოზინულ ფენაზე იყენებენ განლაგებული, გაურკვეველი მიზნების გამო განადგურდა. ექსპედიციის მონაწილეები მიიჩნევენ, რომ აღნიშნულ ტერიტორიაზე აღმოჩენილი უძველესი დასახლება ერთ-ერთი ყველაზე კარგად შემონახული არქეოლოგიური ობიექტია ენგურ-რიონის ორმდინარეთში, გამოკვეთილია „ციტადელით“, გარშემო თხრილით და მის მიღმა ვაკეზე გამართული საცხოვრებელი სახლებით.

„წარმოდგენილია 2 500 წლის წინანდელი ერთი კოლხური სოფლის, თუ ქალაქური ტიპის დასახლება, რომელიც ჩანს, რომ მჭიდროდ იყო დაკავშირებული ბერძნულ სამყაროსთან“, - აცხადებენ ექსპედიციის მონაწილეები. აღმოჩენილი დასახლების მიმართ არქეოლოგების ინტერესს ის გარემოებაც ზრდის, რომ ის ზღვის სანაპიროდან 1 კმ-თაა დაშორებული, რაც იშვიათობას წარმოადგენს.

ქახეთი

ბოღბეში სამხედრო ავტომობილი ამოტრიალდა!..

ბუშინ დედოფლისწყარო-სიღნაღი-თბილისის დამაკავშირებელ ავტომაგისტრალზე, სოფელ ბოღბეს მიმდებარე ტერიტორიაზე „კამაზის“ მარკის სამხედრო ავტომობილი ამოტრიალდა, რომელშიც 20-მდე სამხედრო მოსამსახურე იმყოფებოდა. შედეგად 1 ჯარისკაცი ადგილზე გარდაიცვალა, 10-მდე მძიმედ დაშავებული სამხედრო კი სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ბრიგადებმა დედოფლისწყაროს საავადმყოფოში გადაიყვანეს.

როგორც დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკა ჯანიაშვილი აცხადებს, შემთხვევა ვაზის მოსახვევში მოხდა, სადაც მძღოლმა სავარაუდოდ საჭე ვერ დაიმორჩილა და ავტომობილი ამოტრიალდა.

გუშინ საღამოსვე შემთხვევის ადგილზე მივიდა თავდაცვის მინისტრი ლევან იზორია.

რედაქცია თანაუბრად გარდაცვლილის ოჯახს, დაზარალებულს კი მალე გამოჯანმრთელებას უსურვებს.

ლევან იზორია: „ღირსეული პრი არასდროს კარგავს ღირსებას“

საპარტიო შვიარაღებული ძალე-ბის IV მექანიზებულ ბრიგადის დაარსები-დან 25 წელი შეუსრულდა. საიუბილეო თა-რილი ვაზიანის სამხედრო ბაზაზე აღინიშ-ნა. ბრიგადის პირად შემადგენლობას იუბი-ლე საქართველოს თავდაცვის მინისტრმა ლევან იზორიამ და გენერალური შტაბის უფროსის პირველმა მოადგილემ, ბრიგა-დის გენერალმა ვლადიმერ ჩაჩიბაიამ მიუ-ლოცეს.

თავდაცვის მინისტრმა მეოთხე მექა-ნიზებულ ბრიგადის პირად შემადგენ-ლობას მადლობა გადაუხადა სამსახუ-რისთვის და მომავალ კარიერაში წარ-მატებები უსურვა.

„თქვენ მიიღეთ ღირსეული გადამწყვეტი-ლება, ემსახუროთ თქვენს ქვეყანას და საქი-როების შემთხვევაში, თავიც კი გაწიროთ

ტრიბუნადან, როდესაც მან აღნიშნა, რომ მთელი მსოფლიოა თქვენს წინაშე ვალში და მთელმა მსოფლიომ იცის თუ როგორი ღირსეული პარტნიორები და თავგანწირუ-ლი მებრძოლები ხართ.

სწორედ ამიტომ გაქვთ დიდი დაფასება და აღიარება არა მხოლოდ ჩვენგან, არამედ ჩვენი პარტნიორებისგანაც“, – განაცხადა ლევან იზორიამ.

საზეიმო ღონისძიება საქართველოს სახელმწიფო ჰიმნით გაიხსნა. პირადმა შემადგენლობამ და მონვეულმა სტუმ-რებმა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის და საერთაშორისო მისიებში დაღუპული ქართველი სამხედ-რო მოსამსახურეების ხსოვნას წუთიე-რი დღეშილით პატივი მიაგეს.

სამხედრო მოსამსახურეთა და სამო-

მისთვის. თქვენაირი ადამიანები და ვაჟკა-ცები ქმნიან ქვეყნის ღირსეულ სახეს. თქვენ ამით აგრძელებთ იმ დიდ ტრადიციებს, რომლებიც ჩვენმა თავდადებულმა წინაპ-რებმა დაგვიტოვეს. შეიძლება ადამიანებმა და ქვეყნებმა ბრძოლაში დაკარგონ ტერი-ტორიები, მაგრამ ღირსეული ერი არასდ-როს კარგავს ღირსებას. ეს ღირსება გვა-ვალდებულებს ყოველთვის გვექონდეს მის-წარაღება, აღვადგინოთ ჩვენი ტერიტორი-ული მთლიანობა. ჩვენ ყოველთვის უნდა ვი-ყოთ ერთგულნი იმ თავდადებული გმირე-ბისა, რომლებმაც ახლო წარსულში ღირსე-ბის, თავგანწირვის და თავდადების დიდე-ბული მაგალითები გვიჩვენეს.

დარწმუნებული ვარ, ჩვენ ამას გა-ვავრძელებთ და მათ დანატოვარს ვუერთ-გულებთ. თქვენ მთელი მსოფლიო გიცნობთ, როგორც ღირსეულ ჯარისკაცებს. მე სია-მაყით ვისმენდი აშშ-ის ელჩის სიტყვებს ამ

ქალაქი პირთა მხრიდან გამოჩენილი მა-ლალი პროფესიონალიზმისათვის, სამ-შობლოს წინაშე ერთგული და თავდა-დებული სამსახურისათვის და საქარ-ველოს თავდაცვის განმტკიცების საქ-მეში შეტანილი მნიშვნელოვანი წვლი-ლისთვის, IV მექანიზებულ ბრიგადის მეთაურისგან 70 სამხედრო მოსამსახუ-რეს მადლობა გამოცხადა.

IV მექანიზებულ ბრიგადის იუბი-ლეს საქართველოს შვიარაღებული ძალების სახმელეთო ჯარების აღმოსავ-ლეთ და დასავლეთ სარდლობის სარდ-ლები, სხვა მონვეული სტუმრები და სამ-ხედრო მოსამსახურეთა ოჯახის წევრე-ბიც დაესწრნენ.

ცერემონიის ოფიციალური ნაწილის დასრულების შემდეგ, მონვეული სტუმ-რებისთვის ბრიგადის ტერიტორიაზე სამხედრო ტექნიკის გამოვენა მოენყო.

როგორ დაკომპლექტდა აჭარის უმაღლესი საბჭო

აჭარის უმაღლესი საარჩევნო კომისი-ამ (უსკო) არჩევნების შედეგები შეაჯამა და მეორე ტურის თარიღი გამოაცხადა. პრო-პორციული საარჩევნო სისტემით ჩატარე-ბული არჩევნების შემაჯამებელი ოქმის მი-ხედვით, არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო 163 419-მა ამომრჩეველმა, მიღებული ბიულე-ტენების რაოდენობამ კი როგორც პროპორ-ციულ, ასევე მაჟორიტარულ არჩევნებში შე-ადგინა 585 400. ბათილად იქნა ცნობილი 12 622 ბიულეტენი (7 212 მაჟორიტარული, 5 410 პროპორციული), რაც გამოყენებული ბიუ-ლეტენების დაახლოებით 4 %-ია.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს 8 ოქტომბრის პრო-პორციული სისტემით ჩატარებული არ-ჩევნების შედეგების მიხედვით, 5%-იანი

ბარიერი გადალახა ოთხმა საარჩევნო სუბიექტმა: „ნინო ბურჯანაძე – დემოკ-რატიული მოძრაობა“ – 5.89%, რაც 1 მან-დატია.

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ – 29.62%, რაც 5 მანდატს შეადგენს. და-ვით თარხან-მოურავი, ირმა ინაშვილი – საქართველოს პატრიოტთა ალიანსი“ – 5.7%, რაც 1 მანდატია.

„ქართული ოცნება – დემოკრატიუ-ლი საქართველო“ – 45.13, რაც 8 მანდატს შეადგენს.

რაც შეეხება მეორე ტურის თარიღს, უსკოს განკარგულებით, 2016 წლის 8 ოქტომბრის მაჟორიტარული არჩევნე-ბის მეორე ტურის თარიღად 30 ოქტომ-ბერი გამოცხადდა.

დავით თარხან-მოურავმა უმაღლეს საბჭოში აღიკვეთა საზოგადოებრივი დაუთმო

აჭარის უმაღლეს საბჭოში დავით თარ-ხან-მოურავის ადგილს „ომეგა ჯგუფის“ დამფუძნებელი ზაზა ოქუ-აშვილი დაიკავებს.

ამის შესახებ პარტია „საქართველოს პატრიოტ-თა ალიანსის“ ერთ-ერთმა ლიდერმა დავით თარხან-მოურავმა ტელეკომპანია „პირველის“ ეთერში გა-ნაცხადა.

„მე არ შევიდვარ აჭარის უმაღლეს საბჭოში. საბჭო-

ში შესვლას აზრი ჰქონდა, როგორც მე ვამბობდი, 8 კაცი. ახლა ერთი კაცი თ რომ შევიდე, მე ვერ ვხედავ ამაში რამე სარ-გებელს. ზაზა ოქუაშვი-ლი შევა. სწორედ იმი-ტომაც გააკეთეს ისე, რომ ბოლო-ბოლო ერ-თი კაცი შესულიყო, რომ მას არაფრის ძალა არ ჰქონოდა იქ“, – გა-ნაცხადა დავით თარ-ხან-მოურავმა.

მსოფლიო ბანკი საქართველოს მთავრობას მხარდაჭერას უხსნა

მსოფლიო ბანკი საქართველოს მთავ-რობას რეფორმების ოთხპუნქტიანი გეგმის განხორციელების პროცესში მხარდაჭერას უცხადებს, – ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრ გიორგი კვიციანიშვილი-სა და სამხრეთ კავკასიაში მსოფლიო ბან-კის რეგიონული დირექტორის მერსი ტემ-ბონის შეხვედრისას აღინიშნა.

მსოფლიო ბანკის რეგიონულმა დი-რექტორმა მთავრობის მეთაურს საპარ-ლამენტო არჩევნების თავისუფალ და დემოკრატიულ გარემოში ჩატარება მი-ულოცა. შეხვედრისას ყურადღება და-ეთმო ქვეყანაში უკვე მიმდინარე და და-გეგმილ სტრუქტურულ რეფორმებს, რომლებსაც მსოფლიო ბანკი დადები-თად აფასებს და მზად არის, ამ მიმარ-თულებით საქართველოს მხარდაჭერა მომავალშიც განაგრძოს.

მერსი ტემბონმა, მსოფლიო ბანკის სახელთ, კმაყოფილება გამოთქვა ქვე-ყანაში ბიზნესის განვითარების მიმარ-თულებით არსებულ მიღწევებთან და-კავშირებით. მისი თქმით, ეს მიღწევე-ბი აისახება მსოფლიო ბანკის ჯგუფის ბიზნესის წარმოების ყოველწლიურ ან-გარიშში, რომელიც უახლოეს მომავალ-ში გამოქვეყნდება.

მსოფლიო ბანკის რეგიონულმა დი-რექტორმა შეხვედრისას ასევე ხაზგას-მით აღნიშნა ის მნიშვნელოვანი პროგ-რესი, რომელსაც საქართველომ ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში სიღარიბის დაძლევის კუთხით მიაღწია. შეხვედრას საქართველოს პირველი ვიცე-პრემიე-რი, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითა-რების მინისტრი დიმიტრი ქუშინიშვილი დაესწრო.

პრაზილიანტი ეუთოს მუდმივ წარმომადგენელს ნაკომპლექტდა უმაღლესი საბჭო

საპარტიო პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი ეუთოს მუდმივ წარმომად-გენელს გიუნტერ ბელერს შეხვდა. გიორგი მარგველაშვილმა გიუნტერ ბელერთან შეხ-ვედრაზე კიდევ ერთხელ გაუსვა ხაზი ეუთოს როლის და ჩართულობის მნიშვნელობას სა-ქართველოში მიმდინარე პროცესებში.

შეხვედრაზე შავი ზღვის რეგიონში

შექმნილ ვითარებაზე, საქართველოს გეოპოლიტიკურ გამოწვევებზე, ქვეყა-ნაში არჩევნების შემდგომ არსებულ ვი-თარებაზე ისაუბრეს. განსახილველ თე-მებს შორის იყო საქართველოს ოკუ-პირებულ ტერიტორიებზე არსებულ უსაფრთხოების საკითხები და ასევე შე-ნევის ფომრატის მიმდინარეობა.

რუსულ-ქართული ბიზნეს-ფორუმი

ინფორმაციას პრემიერ მინისტრის სპეციალური წარმომადგენელი რუსეთთან ურთიერთობების საკითხებში ზურაბ აბა-შიძე ადასტურებს.

აბაშიძემ განცხადება პრალიდან დაბ-რუნების შემდეგ გააკეთა. მან გრიგო-რი კარასინთან მიმდინარე წლის ბოლო შეხვედრაზე განხილულ საკითხებზე ისაუბრა და დაადასტურა, რომ უახლეს თვეებში თბილისში რუსულ-ქართული

ბიზნეს-ფორუმი გაიმართება, რომლის ინიციატორიც რუსული მხარეა.

ზურაბ აბაშიძის თქმით, იგეგმება რუ-სეთის მხრიდან სავიზო რეჟიმის კიდევ უფრო გამარტივება. პრემიერის სპეცი-ალურმა წარმომადგენელმა ასევე შეაფა-სა რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინის-ტროს მიერ გამართულ შეხვედრაზე გავ-რცელებული განცხადება, სადაც საპარ-ლამენტო არჩევნებზეც არის საუბარი.

ღიალოგი აუცილებელია

აბაშიძე კარასინის შეხვედრის დასრუ-ლების შემდეგ განცხადებები კეთდება პო-ლიტიკურ პარტიებში. ქართულ ოცნებაში აცხადებენ, რომ ოკუპაცია აფერხებს ეკონომიკისა თუ ჰუმანიტარული მიმარ-თულებით თანამშრომლობის გაღრმავე-ბას, თუმცა, გაა ვოლსკი თვლის, რომ რუ-სეთთან დიალოგი აუცილებელია.

„ეკონომიკის, სოციალური ურთიერთო-ბების გაღრმავება გაფართოება ან ინტე-

სიფიკაცია არის დამოკიდებული ორივე მხარის კეთილ ნებაზე, მაგრამ ყველაფერს ამას ჩარჩოში აქცევს, ნითელ ხაზებს აე-ლებს ოკუპაციის საკითხი, თუმცა ურთი-ერთობების გაფართოება თუ განმტკიცე-ბა, მათ შორის ეკონომიკურის, ძალიან მნიშ-ვნელოვანია იმიტომ, რომ ჩვენ მომავალ-ში ასე თუ ისე მოლაპარაკების მაგიდას-თან უნდა გადაწყვიტოთ უამრავი პოლი-ტიკური თემა,“ – აცხადებს გაა ვოლსკი.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის**განცხადება**

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სტიპენდიატად შეიძლება არჩეულ იქნეს მეცნიერებათა დოქტორის, დოქტორის აკადემიური ხარისხის ან მასთან გათანაბრებული სამეცნიერო ხარისხის მქონე პირი, რომელიც საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სამეცნიერო ნაშრომების ავტორია, არის საქართველოს მოქალაქე და მოღვაწეობს საქართველოში.

სტიპენდიატობის კანდიდატა ასაკი არ უნდა აღემატებოდეს 50 წელს.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სტიპენდიატობის კანდიდატა შესახებ აუცილებელია შემდეგი საბუთების წარმოდგენა (ორ ეგზემპლარად): სამეცნიერო ან აკადემიური საბჭოს, აკადემიის წევრის (წევრების) წარდგინება სათანადო დასაბუთებით, დამონებული წარმდგენის ხელმოწერითა და იმ დაწესებულების ბეჭდით, სადაც წარმდგენი მუშაობს, კანდიდატის ავტობიოგრაფია, ფოტო 4x6, უმაღლესი განათლების, დოქტორის აკადემიური ხარისხის ან მასთან გათანაბრებული სამეცნიერო ხარისხის, მეცნიერებათა დოქტორის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) დამადასტურებელი საბუთების ასლები, მონაცემები შრომითი და სამეცნიერო საქმიანობის შესახებ (CV), სამეცნიერო შრომების ჩამონათვალი (საერთაშორისო ჟურნალებში გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომების ვარსკვლავით აღნიშვნით), დარგის სპეციალისტის მიერ კანდიდატის სამეცნიერო მოღვაწეობის შეფასება.

კანდიდატის პირადობის მოწმობის ასლი, ცნობა სამუშაო ადგილიდან მისი საქართველოში მოღვაწეობის შესახებ.

აღნიშნული განცხადება და კანდიდატის მონაცემები (CV) განთავსებული იქნება საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ვებგვერდზე www.science.org.ge, რისთვისაც წარდგენილ დოკუმენტაციას თან უნდა ერთვოდეს მისი ელექტრონული ვერსიაც.

საბუთები რეგისტრაციისა და არჩევნებში მონაწილეობისათვის იგზავნება საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში. განცხადებები მიიღება 2016 წლის 24 ოქტომბრიდან 24 ნოემბრის ჩათვლით შემდეგ მისამართზე: თბილისი, რუსთაველის გამზ. 52, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია (კადრების სამსახური, IV სართული, ოთახი 407, ტელ. 2-93-29-86). საბუთები მიიღება ყოველ სამუშაო დღეს 11-დან 17 საათამდე. კადრების სამსახური საბუთებს შემდგომი რეგისტრაციისათვის გადასცემს აკადემიის კანცელარიას.

შენიშვნა: სხვა საჭირო ინფორმაციის მიღება შესაძლებელია აკადემიის კადრების სამსახურში

გიორგი კვეციანიძე,**საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტი, აკადემიკოსი****ირაკლი შორდანიძე,****საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოს-მდივანი, აკადემიკოსი**

სპეციალობა	ვაკანსია
მათემატიკისა და ფიზიკის განყოფილება	
მათემატიკა, ფიზიკა	1
დედამიწის შემსწავლელ მეცნიერებათა განყოფილება	
გეოლოგია, გეოფიზიკა, გეოგრაფია	1
გამოყენებითი მექანიკის, მანქანათმშენებლობის, ენერგეტიკისა და მართვის პროცესების განყოფილება	
გამოყენებითი მექანიკა - კატასტროფების რისკის კვლევა	1
ქიმიისა და ქიმიური ტექნოლოგიების განყოფილება	
ქიმია და ქიმიური ტექნოლოგიები	1
ბიოლოგიურ მეცნიერებათა განყოფილება	
ბიოლოგია	1
ფიზიოლოგიისა და მედიცინის განყოფილება	
ფიზიოლოგია	1
სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა განყოფილება	
აგროტექნოლოგია, აგროინჟინერია	1
საზოგადოებრივ მეცნიერებათა განყოფილება	
ისტორია, არქეოლოგია, ეთნოლოგია	1
ენის, ლიტერატურისა და ხელოვნების განყოფილება	
ენა, ლიტერატურა	1

მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში**თამარ ღრბაძე:****მეორე უნსი დიდი ბრიტანეთისთვის**

გაზატიის გუშინდელ ნომერში ვიუწყებოდით, რომ 20 ოქტომბერს საქართველოს ეროვნულ აკადემიაში, საზოგადოებრივ მეცნიერებათა განყოფილების მონივრით, ლონდონში მოღვაწე ჩვენი თანამემამულე, პროფესორი **თამარ ღრბაძე** დამსწრეთა წინაშე ბრექსიტის თემაზე უაღრესად აქტუალური მოხსენებით წარსდგა. ამჟამად გვინდა ამ მეტად საგულისხმო მოხსენების შესახებ — „გაერთიანებული სამეფოს — დიდი ბრიტანეთის ევროკავშირიდან გასვლის მიზეზები“, რომელიც ქალბატონმა თამარ ღრბაძემ პირველად ლონდონში ლორდთა პალატაში წაიკითხა, უფრო ვრცლად ვილაპარაკოთ.

მოხსენებაში მეცნიერულადაა განაწილებული იმ მოვლენათა დინამიკა, რომლებმაც ხელი შეუწყო ევროკავშირიდან დიდი ბრიტანეთის გასვლასთან დაკავშირებით ფართომასშტაბიან პროპაგანდისტულ კამპანიას — „Leave Campaign“ („წასვლის კომპანიას“). ამ დროს აქტიურად იქნა გამოყენებული ფსევდოეროვნული მოწოდებები, რომლებმაც საზოგადოების გარკვეულმა ნაწილმა მხარი დაუჭირა. „წასვლის კამპანიამ“ ევროკავშირის გაუცხოების იმიჯი შექმნა და ქვეყანაში არსებული ყველა სირთულე მას მიანიჭა. კერძოდ, გაერთიანების საწევრო გადასახადი... დამპყრობლისთვის ხარკის მიცემად წარმოაჩინეს. ამასთან, კამპანიის სულისჩამდგმელები აცხადებენ, რომ თუკი სანქციონს თანხა (კვირაში 344 მილიონი გირვანქა სტერლინგი) ისევ ქვეყანაში დარჩებოდა, ის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროს მოხმარებდებოდა. გარდა ამისა, ევროკავშირის

მცდარ პოლიტიკას აბრალებდნენ დიდი ბრიტანეთში ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებიდან მიგრანტების მოზღვავეებასაც.

სინამდვილე კი ის იყო, რომ გაერთიანებულ სამეფოს ევროკავშირში ძალიან ძლიერი პოზიციები ჰქონდა დამკვიდრებული, მათ შორის, პირველ ყოვლისა, ეკონომიკაში. ორ ათასზე მეტი კანონი, რომელიც უკლებლივ ყველა სფეროს მოიცავს, დიდი ბრიტანეთის თანხმობით იქნა მიღებული, მისი მხარდაჭერა კი მხოლოდ 53-ს არ ჰქონდა.

მაგრამ ყველაზე ნიშანდობლივი ისაა, რომ ევროკავშირიდან დიდი ბრიტანეთის გასვლასთან დაკავშირებით რეფერენდუმის შედეგების გამოცხადების დროიდან — 2016 წლის 24 ივნისის 19 საათისა და 11 წუთიდან — უსტად ხუთ წუთში, ანუ 19 საათსა და 16 წუთზე, „წასვლის კამპანიის“ ერთ-ერთმა ლიდერმა ნაიჯელ ფარაჟმა, პროპაგანდისტულად ყველაზე მომხიბლავი სატყუარა — „345 მილიონი გირვანქა სტერლინგი ჯანდაცვას ევროკავშირის სანაცვლოდ“ — შეცდომად გამოაცხადა და ბოდიში მოიხადა(!). აქედან მოყოლებული, მარტო პირველ კვირაში ქვეყანაში შვიდ ათასზე მეტი რასისტული ინციდენტი მოხდა.

რეფერენდუმის შემდეგ ხელისუფლებას სათავეში ახალი ლიდერები — კონსერვატორები ჩაუდგნენ. ლიბერალურ-დემოკრატიული პარტია, რომლის აქტივისტია ქალბატონი თამარ ღრბაძე, მიიჩნევს, რომ ახალი მთავრობა ელექტორატის მიერ არჩეული არ არის, ამიტომაც ბრექსიტის ანუ „ბრიტანეთის გასვლის“ საკითხი და პროცედურული პირობები პარლამენტმა უნდა განიხილოს.

პროფესორ თამარ ღრბაძის აზრით, ევროკავშირიდან დიდი ბრიტანეთის გაუსვლელი ბის ერთადერთ იმედად ქვეყანაში ახალი საპარლამენტო არჩევნების ჩატარება რჩება, რაც მოსახლეობას მეორე შანსს მისცემდა.

ოთარ ტურაბაილიძე**„ანარყო საქართველოში“**

პირველი ვიცე-პრემიერი, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრი დიმიტრი ქუმსიშვილი შპს „LG Glass“-ის განახლებული საწარმოს მუშაობას გაეცნო.

შპს „LG Glass“-ი, რომლის ძირითად საქმიანობასაც მინაპაკეტის წარმოება წარმოადგენს, ბუნებრივი ქვის მოპოვებასა და გადამამუშავებას იწყებს. სწორედ მოცემული მიმართულების განვითარებისათვის კომპანიამ წარმოებისათვის საჭირო ძირითადი საშუალებები შეიძინა და წარმოების ზრდას გაეგმავს.

შპს „LG Glass“ წარმატებით ასორციელებს მინის თერმულ დამუშავებას, კერამიკულ დაფარვას, ალუმინისა და მეტალოპასტმასის ნებისმიერი სახის ვიტრაჟების მოხატვას, ფანჯრების, კარების და სხვა სამშენებლო კონსტრუქციების აწყობასა მონტაჟს. პირველი ვიცე-პრემიერი დიმიტრი ქუმსიშვილის განცხადებით, თუკი ადრე მსგავსი პროდუქცია მხოლოდ უცხოეთიდან შემოდებოდა, დღეს მისი წარმოება ადგილზე არის შესაძლებელი. კომპანიაში ამჟამად 40 ადამიანია დასაქმებული.

შპს „LG Glass“-ი პროგრამის „ანარყო საქართველოში“ ფარგლებში ფინანსური მხარდაჭერით სარგებლობს, რაც იმას ნიშნავს, რომ პირველი 2 წლის განმავლობაში პროცენტის თანადაფინანსებას მწარმოების განვითარების სააგენტო განახორციელებს, ხოლო სააგენტოს დახმარებით განხორციელებული პროექტის ინვესტიციის ჯამური მოცულობა 2 550 000 აშშ დოლარს შეადგენს.

უპრეცედენტო შემთხვევა**ყირგიზეთში კონსტიტუსია დაკარგავს**

უპრეცედენტო შემთხვევა ყირგიზეთში. ქვეყნის პარლამენტი საკონსტიტუციო ცვლილებების შესახებ რეფერენდუმის ჩატარების საკითხზე მსჯელობას იწყებს, თუმცა როგორც ირკვევა, კონსტიტუციის ტექსტის ორიგინალი გაუჩინარდა. დოკუმენტი ვერც პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში და ვერც სხვა სახელმწიფო ორგანოებში იპოვეს. ამის გამო დღის წესრიგში ხელისუფლების ლეგიტიმაციის საკითხი დადგა. დეპუტატ ალმამბუტ შიკამატოვის განმარტებით, თუ კონსტიტუცია არ არსებობს, ხელისუფლებაც არალეგიტიმურია.

ახალი საპარლამენტო არჩევნები მეტწილად მშვიდობით ჩატარდა. როგორც მთავრობის ყოფილი მთავარი სახელმწიფო მრჩეველი და ყოველგვარი პარტიულობისგან თავისუფალი პიროვნება, გავაანვიერებ და პირდაპირ საქმეზე გადავალ, ანუ მოგახსენებ ჩემს რამდენიმე პოზიციას (რჩევას) ქვეყნის მომავალი მონაწილის რამდენიმე გადაუდებელი პრობლემის თაობაზე, რათა არ გამოვრჩეთ ზოგიერთების „წინათგრძნობა“, რომ ქვეყნის მართვის ერთპარტიული სისტემა საშიშია და ქვეყანას აუცილებლად დაღმასვლა ელოდება.

ბედნიერი იქნება ქვეყანა, თუ ზოგიერთი „კეთილმოსურსის“ ამ ოცნებას მისაღები მეთოდებით, ჩანასახვიე ჩაკლავთ და ქვეყნის მართვას განხორციელებთ საზოგადოებრივ-სახელმწიფოებრივი და არა კორპორატიული-მერკანტილური ინტერესების გათვალისწინებით. აქედან გამომდინარე გირჩევთ:

* * *

ჩვენი სამი წმინდა ხატება – მამული, ენა, სარწმუნოება განხილეთ თქვენს მთავარ საზრუნავად. მით უმეტეს, რომ მისი მოვლა-პატრონობის აუცილებლობა სათანადოდ არ არის წარმოდგენილი არც ერთი პოლიტიკური პარტიის პროგრამაში.

– **მამულის** გადარჩენის ერთ-ერთ მთავარ მიმართულებად გაიხადეთ თავდაცვისუნარიანობის ამაღლება ან ეგრეთ წოდებული „უბლოკო სტატუსის“ პროექტის რეალიზაცია, რისთვისაც, ალბათ აუცილებელი იქნება საყოველთაო რეფორმების გამართვა. ამ პრობლემის მოგვარება ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ერთ-ერთ სერიოზულ წინაპირობად და წინგადადგმულ ნაბიჯად მიგვაჩნია;

– **ქართული ენის** როგორც ერის და სახელმწიფოს იდენტობის ერთ-ერთი მთავარი განმსაზღვრელის გადარჩენა-აღორძინების უპირველეს მიმართულებად მიგვაჩნია თავის დროზე, ჩვენი მონაწილეობით შექმნილი დედაენის საზოგადოების უფლება-მოვალეობების განხორციელებაზე უმკაცრესი სახელმწიფო კონტროლის დანერგვა და მაქსიმალური ხელშეწყობა და „საქართველოს“ კანონის რეკლამის შესახებ“ მითხროვანათა უცილობელი აღსრულება;

– **მართლმადიდებლური სარწმუნოების** შემდგომი აღმავლობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორად გვესახება მისი ავტორიტეტისა და გავლენის გამოყენება ერის უმწვავესი დემოგრაფიული პრობლემების გადაწყვეტის საქმეში. იმის გათვალისწინებით, რომ დემოგრაფიის საკითხზე დეტალური მსჯელობა სცილდება საგაზეთო ღია წერილის ფორმატს, მზად ვარ თქვენი დაინტერესების შემთხვევაში, სათანადო ნორმების დაცვით, განსახილველად წარმოგიდგინოთ შესაბამისი კონკრეტული წინადადებაები.

* * *

შეშვავის და ძალზე აქტუალურ პრობლემას წარმოადგენს ქვეყანაში საპარლამენტო არჩევნების შემდგომი სრულყოფის, უფრო ზუსტად, მისი რადიკალური ცვლილებების აუცილებლობა. რამდენადაც არარეალურად არ უნდა ჩამოთვალოთ, მიგვაჩნია: – აუცილებელია, დაიხვეწოს პარლამენტის პროპორციული საარჩევნო სისტემა და იგი ძირითადად ჩატარდეს მაჟორიტარული არჩევნების მოთხოვნათა დაცვით. ანუ, ამომრჩევლებმა ხმა მისცეს მისთვის სასურველ და მისაღებ ფიზიკურ პირს (პიროვნებას) და არა, რომელიც

პარტიის თავმჯდომარის მიერ შედგენილ სიას, რომლის წევრებს საერთოდ არც კი იცნობს ამომრჩეველი.

– პარლამენტის წევრები არ უნდა იყვნენ ფულით გაზულუქებული, ზოგჯერ წერაკითხვის უცოდინარი ადამიანები, რომელთაც ყველა ეკონომიკური პრობლემა მოგვარებული აქვთ და ახლა კარიერისა და დეპუტატის იმუნიტეტისთვის იბრძვიან;

– პარლამენტის წევრების შერჩევის კრიტერიუმი, პირადი ერთგულება და მატერიალური მდგომარეობა კი არ უნდა იყოს, არამედ ის, თუ ქვეყნის სასიკეთოდ რის გაკეთებას შეძლებს მომავალი პარლამენტარი;

– თუ გვინდა, რომ პარლამენტში მოხვედრისადმი გაფიქრებული დამოკიდებულება შეიცვ

ნაბარი შესაძლებლობები! თითოეული ეს მოთხოვნა ვერცლად და არგუმენტირებულად გვაქვს დასაბუთებული ჩვენს ბოლოდროინდელ პუბლიკაციებში, მაგრამ მათ იგნორირებას უკეთებდა და უკეთესს ყველა პარტია და ეგრეთ წოდებული გრანტიჭამია არასამთავრობო ორგანიზაცია. რატომ? იმიტომ, რომ მათთვის ხელსაყრელია და ხელწინფობა „მღვრიე წყალში თევზის ჭერა“.

* * *

საპარლამენტო დამოუკიდებლობის პირველსავე დღეებში ჩვენს ქვეყანას საერთაშორისო დონეზე დაერქვა ყოველად გაუმართლებელი სახელი „ჯორჯია“. იმ პერიოდში საქართველოს მთავრობაში საკმაოდ მაღალ თანამდებობებზე მომინია საქმიანობა, მაგრამ სერიოზულმა მცდელობამ, რომ ჩვენს ქვე

იმედია, ახლადარჩეული პარლამენტი და დამტკიცებული მთავრობა საღი თვალთ შეხედვეთ ამ პრობლემას და მიიღებენ გადაწყვეტილებას, რომელიც წინააღმდეგობაში აღარ მოვა საქართველოს კონსტიტუციასთან.

* * *

– **აუცილებელია**, ქვეყნის საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ხელისუფლებაში, მართვის ბერკეტებს ფლობდნენ გამოცდილი, ჭკუადაამჯდარი პროფესიონალი პიროვნებები. ჩვენი თუ არ გჯერათ, შეგახსენებთ დიდი ინგლისელი მწერლის სომერსეტ მოემის მსოფლიო ერთ გამონათქვამს: „**როცა კაცი იმ ასაკს აღწევს, რომ უკვე ვეღარ იმსახურებს მოხელედ, მებადედ, ან პოლიციელად, ის უკვე მომწიფებულია საიმოსოდ, რომ თავისი ქვეყნის ბედ-იბზალს განაგებდეს**“.

* * *

ვფიქრობ, თქვენი განსაკუთრებული განსჯის საგანი უნდა გახდეს აგრეთვე გარემოს დაცვის და გამწვანების, თბილისში საავტომობილო საცობების შემსუბუქების, ნარკომათიასთან ბრძოლის ფორმების რადიკალურად შეცვლა.

* * *

ძალზე დიდი და უსერიოზულესი პრობლემა გადაწყდება თუ პრეზიდენტი ავლაბრის რეზიდენცია გადაიტოვებს საქართველოს საპატრიარქოს. ამასთან, სამების კომპლექსის მიმდებარე ტერიტორია უნდა განთავისუფლდეს ამორტიზებული სახლების, საგაჭრო თუ საყოფაცხოვრებო მომსახურების ათასი ჯურის სიმბინჯებისგან, რათა ეს სივრცე გადაიქცეს თვალწარმატებლად და მინიქალაქად დედაქალაქის ცენტრში, რომელიც შინაურსა და სტუმარს ნათელ წარმოდგენას შეუქმნის, თუ რას ნიშნავს საქართველოში მართლმადიდებლობა და ქართული ეკლესია.

ჩვენი პოზიციების დასაცავად, მზად ვახლავართ, რამდენჯერაც საჭირო გახდება, პირისპირ შევხვედეთ ხელისუფლების ნებისმიერი დონის წარამომადგენელს ან მათთან ერთად, მონაწილეობა მივიღო სათანადო სატელევიზიო დებატებში.

P. S. სხვადასხვა დონის შეხვედრებზე, შინ თუ გარეთ, როგორც ეკონომისტს და ქართული სასმელი წლის საექსპორტო თემასთან გარკვეულად საქმის კურსში მყოფ პიროვნებას, ხშირად მეკითხებიან: როდის დადგება საშველი პროფესორ პაატა გიორგაძის პროექტის ანუ ქართული სასმელი წყლის პროგრამის ხორცშესხმას? ჩვენი პასუხი ამ ურთულეს თემასთან დაკავშირებით ერთმნიშვნელოვანია და ასე უღერს – ძალიან მალე, მას შემდეგ, როცა ქვეყნის ხელისუფლება მიიღებს სახელმწიფოებრივად გამართლებულ და არაკორპორატიული-მერკანტილური პოზიციებიდან გამომდინარე გადაწყვეტილებას. უფრო გასაგებად რომ ვთქვა, ქვეყანამ სასმელი წყალი უცხოეთში უნდა გაიტანოს მხოლოდ საქართველოში დაფასოებული (ბოთლებში ჩამოსხმული) და არა როგორც მაგისტრალური მიწები გადატვირთული დაუშუშავებელი ნედლეული!..

ანზორ

ბაბუხაძე, საქართველოს დამსახურებული ეკონომისტი, დირსების ორდენის კავალერი, ნიკო ნიკოლაძის პრემიის ლაურეატი.

„ომი დამთავრდა, მუხიდობის (არ) გეუბნოდით“ ხალხო!..

ღია წერილი ხელისუფლებას

„როცა კაცი იმ ასაკს აღწევს, რომ უკვე ვეღარ იმსახურებს მოხელედ, მებადედ, ან პოლიციელად, ის უკვე მომწიფებულია საიმოსოდ, რომ თავისი ქვეყნის ბედ-იბზალს განაგებდეს“.
სომერსეტ მოემი

ვალის და იქ მოხვედნენ განსწავლული და კანონპროექტზე მომუშავე მაღალი დონის სპეციალისტები, მაშინ პარლამენტარებს უნდა მოეხსნათ ყოველგვარი იმუნიტეტი და ნებისმიერი ფინანსური დანახტები დაენიშნოთ, მხოლოდ და მხოლოდ ქვეყანაში მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით.

– მივესალმები, თუ საქართველოს პარლამენტი განსახილველად და გადაწყვეტილების მისაღებად დააყენებს საკითხს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ნებისმიერი პოლიტიკური პარტიის ყოველგვარი საქმიანობის დაფინანსების აკრძალვის თაობაზე;

– არ შეიძლება ვენდოთ ისეთ ეგრეთ წოდებულ პოლიტიკოსს, რომელმაც ქვეყნის უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოში მოსახვედრად, პარტიულ სიაში გამსვლელი ადგილის მოპოვებისთვის ქრთამი გადაიხადა. დიახ, დიახ, ქრთამი გადაიხადა, ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობით;

– საარჩევნო კანონმდებლობა ისე უნდა შეიცვალოს, რომ მომავალში გამოირიცხოს ის ამპარზენი შედეგები, რომლებთანაც დღეს გვაქვს საქმე. უფრო მარტივად თუ ვიტყვით, ფულიან და უფული კანდიდატს უნდა ჰქონდეს სააგიტაციო საშუალებების გამოყენების თა-

ყანას საერთაშორისო დონეზეც დარქმეოდა მისი საამაყო და ღირსეული სახელი „საქართველო“, შედეგი ვერ გამოიღო.

თქვენთვის ადვილი წარმოსადგენია, რა ჯაფა და ენერგია მოგახმარე თუნდაც იმას, რომ საარქივო მასალების მოთხოვნათა დონეზე, შემეგროვებინა უნიკალური დოკუმენტები, სადაც, ნათლად ჩანს ერის ღირსეულ შვილთა, უამრავი უწყების, ორგანიზაცია-დანესებულების, საგვარეულოთა წინამძღოლებისა და სხვათა დამოკიდებულება ეროვნული მნიშვნელობის ამ პრობლემისადმი. ცხადია, ამის შემდეგ იბადება კითხვა – თუ ეს მართლაც ასეა, მაშ რატომ ჭიანჭურდება ამ უდიდესი მნიშვნელობის პრობლემის, და რაც მთავარია, კონსტიტუციით დაკანონებული სახელწოდების – „საქართველოს“ დამკვიდრება საქართველოს დონეზე?

პასუხი ამ კითხვად ერთმნიშვნელოვანია. მიუხედავად იმისა, რომ მისი გადაწყვეტა არავითარ სერიოზულ სირთულესთან არ არის დაკავშირებული, ყოფილმა პრემიერმა ღარიბაშვილმა, მოქმედმა პრეზიდენტმა მარგველაშვილმა და, განსაკუთრებით საგარეო საქმეთა სამინისტრომ (ჯანვლიძე, ზალკანიანი) ამ პრობლემის მოგვარებისადმი გამოამყვანეს აბსოლუტურად არაადეკვატური დამოკიდებულება!

ზარმასი და აქტიური მაჟორიტარი

მირვი მონვევის პარლამენტში საკანონმდებლო ინიციატივის უფლებით 73 მაჟორიტარი დეპუტატიდან მხოლოდ 36-მა ისარგებლა, – ამის შესახებ ნათქვამია „სამართლიანი არჩევნების“ ანგარიშში, რომელიც საქართველოს მრვე მონვევის პარლამენტის მაჟორიტარული სისტემით არჩეული წევრების საქმიანობას ეხება.

პარლამენტის მიერ ორგანიზაციისთვის მიწოდებული ინფორმაციის თანახმად, საქართველოს მრვე მონვევის პარლამენტში მაჟორიტარი დეპუტატების ინიციატივით წარდგენილია 331 კანონპროექტი.

აღნიშნული პროექტების წარდგენაში მაჟორიტარი დეპუტატებიდან მონაწილეობდა მხოლოდ 36 დეპუტატი. 6 კანონპროექტი წარდგენილია კოლექტიურად, 46-დან 80-მდე წევრის მონაწილეობით, 37 მაჟორიტარ დეპუტატს საკანონმდებლო ინიციატივის უფლებამოსილება საერთოდ არ გამოუყენებია.

„საქართველოს პარლამენტის წევრის, მათ შორის მაჟორიტარი დეპუტატების საქმიანობის ძირითადი მიმართულება საკანონმდებლო საქმიანობაა. ამასთან, საკანონმდებლო ინიციატივის უფლებამოსილება საქართველოს პარლამენტის წევრის კონსტიტუციურ უფლებას წარმოადგენს. მაჟორიტარი დეპუტატების საკანონმდებლო ინიციატივების სისშირე განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი და საინტერესოა, ვინაიდან, მათ ამომრჩევლებთან კომუნიკაციისთვის ბიუჯეტიდან გამოყოფილი აქვთ დამატებითი ფინანსები. შესაბამისად, შეიძლება ჩაითვალოს, რომ მაჟორიტარი დეპუტატები ყველაზე მეტად უნდა იყვნენ ინფორმირებული მოქალაქეების საჭიროებების თაობაზე და შესაბამისად, მათ ეფექტური საკანონმდებლო ინიციატივების წარდგენის გზით შეუძლიათ, რეაგირება მოახდინონ ამომრჩევლების წინაშე მდგარ გამოწვევებზე“; – აცხადებენ „სამართლიანი არჩევნების“.

„მორიგი სპაქულაცია“

საკონსტიტუციო სასამართლოსა და არჩეული თავმჯდომარის მიმართ გამოთქმულ კრიტიკას ოპონენტების პოლიტიკურ სპეკულაციად აფასებს თავდაცვის მინისტრი. ლევან იზორია ამბობს, რომ კოლეგიამ თავად მიიღო დამოუკიდებლად გადაწყვეტილება, თუ ვინ უნდა აერჩია. მისივე თქმით, საკონსტიტუციო სასამართლო არის დამოუკიდებელი ინსტიტუცია და არ არის ხელისუფლების გავლენის ქვეშ.

„ეს არის მორიგი სპეკულაციები და ბუნებრივია, არჩევნების ტარდებოდა იმ პროცედურების დაცვით, რასაც კანონი ითვალისწინებს. პლენუმმა მიიღო თავისი გადაწყვეტილება, შესაბამისად, ამ გადაწყვეტილებას სჭირდება აღიარება. ასე რომ ამაში სპეკულაციების საფუძველს ნუღარ ვეძებთ“; – განაცხადა თავდაცვის მინისტრმა ლევან იზორიამ.

მრჩეუარა სსოვრების დიდი გზა

სიბჰვა ჩვენს მეგობარ პეტრე ბარაიაზე

პეტრე ბარია დაიბადა 1946 წლის 24 ოქტომბერს ზღვისპირა ქალაქ ფოთში.

საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა განაგრძო ოდესის საზღვაო საინჟინრო ინსტიტუტში, რომელიც დაამთავრა საზღვაო ტრანსპორტის ინჟინერ-ეკონომისტისა და საზღვაო ტრანსპორტის ექსპლოატაციის ინჟინრის სპეციალობებით, მისი ცხოვრების სასწავლო, შრომითი სამეურნეო და პოლიტიკური მოღვაწეობის გზა ყველა პერიოდში უშუალო კავშირშია საზღვაო საქმიანობასთან, რომელიც მან განვლო რიგითი მეზღვაურიდან ქ. ფოთის საზღვაო ნავსადგურის უფროსამდე, სხვადასხვა დროს მუშაობდა ნავსადგურის მეზღვაურად, ნავსადგურის პირველი სანარმოო რაიონის სამუშაოთა მწარმოებლად, უფროს სამუშაოთა მწარმოებლად, ქ. ფოთის კომკავშირის საქალაქო კომიტეტის საორგანიზაციო განყოფილების გამგედ, საქართველოს საზღვაო სანაოსნოს შორეული ცურვის გემებზე – „გორი“, „თბილისი“, „ქუთაისი“, კაპიტანის პირველ თანამემდევად, ფოთის ნავსადგურის პარტიული კომიტეტის მდივანად, პარტიის საქალაქო კომიტეტის მრეწველობის, ტრანსპორტისა და მშენებლობის განყოფილების გამგედ, საორგანიზაციო განყოფილების გამგედ, ფოთის საზღვაო ნავსადგურის უფროსად, 1993 წლიდან საქართველოს ტრანსპორტის მინისტრის მრჩეველია საზღვაო საკითხებში. 1994 წელს ქ. ფოთში ჩამოაყალიბდა სავაჭრო-სამრეწველო პალატა, სადაც არჩეული იყო პრეზიდენტად, ხოლო შემდეგ საპატიო პრეზიდენტად.

1995 და 1999 წლებიდან მოყოლებული ქალაქის მოსახლეობის რჩეულია, ორი მოწვევის პარლამენტის წევრი, უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოში. არჩეული იყო საქართველოს პარლამენტის ბიუროს წევრად და მაჟორიტარი დეპუტატების საპარლამენტო ფრაქცია „იმედის“ თავმჯდომარედ, ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისიის წევრად, შვიდ ზღვის ქვეყნების საპარლამენტო ასამბლეის მუდმივ-მოქმედი საპარლამენტო დელეგაციის წევრად, დიდ ბრიტანეთში საქართველოს მუდმივმოქმედი საპარლამენტო და საპარლამენტთაშორისო დელეგაციის წევრად.

ყოველივე ამან არსებითად განსაზღვრა მისი მეცნიერული ინტერესთა სფერო – საზღვაო ტრანსპორტი და აქ არ-

სებული ეკონომიკური პრობლემები. პეტრე ბარიას მოღვაწეობაში ნაყოფიერად არის გადაჯაჭვული სამეურნეო, პოლიტიკური და სამეცნიერო საქმიანობა, ის არის ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, ათზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი, სადაც გარდამავალ პერიოდში საზღვაო ტრანსპორტის აქტუალური პრობლემებია განხილული, მისი როგორც საქართველოს პარლამენტის საზღვაო საკითხთა ქვეკომიტეტის თავმჯდომარის, უშუალო ხელმძღვანელობით და თანაავტორობით, ფაქტობრივად, ჩამოყალიბდა ქვეყნის საზღვაო დარგის საკანონმდებლო ბაზა. მიღებული იქნა „საზღვაო კოდექსი“ საქართველოს კანონები „საზღვაო სივრცის შესახებ“, ეს მაშინ, როცა ჯერ კიდევ საქართველოს დაკანონებული არ ჰქონდა საზღვაო საზღვრები არც თურქეთთან, არც რუსეთთან, არ იყო განსაზღვრული კონტინენტალური შეღფი, ეკონომიკური ზონა, ასევე კანონი „მეზღვაურთა მომზადებისა და დიპლომირების შესახებ“, „საზღვაო სამაშველო სამსახურის შესახებ“. მისი როგორც ქ. ფოთის მაჟორიტარი დეპუტატის პირადი უშუალო ინიციატივით საქართველოს საგადასახადო კოდექსში შეტანილი იქნა ცვლილებები და ქ. ფოთის დაუკანონდა სანავსადგურო მოსაკრები (ნ. ნიკოლაძის მაშინდელი 1894 წელს საფუთე გადასახადის მსგავსად), რომლითაც ქალაქის ბიუჯეტი, 1996 წლიდან მოყოლებული, 2993 წლამდე დამატებით ღებულობდა მილიონ ნახევარ ლარს, რაც ხმარდებოდა საზღვაო ქალაქის ინფრასტრუქტურის განვითარებას. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებით, ბატონი პეტრე საზღვაო ტრანსპორტისა და ფოთის საზღვაო ნავსადგურის ინფრასტრუქტურის განვითარებაში შეტანილი პირადი წვლილისთვის, საზღვაო დარგის საკანონმდებლო ბაზის შექმნაში აქტიური მონაწილეობისა და მაღალი პროფესიონალიზმისთვის დაჯილდოებულია ღირსების ორდენით, ის არის ქ. ფოთის საპატიო მოქალაქე, არჩეული იყო საზოგადოება „კუს ტბის“ გამგეობის თავმჯდომარედ, ბატონი პეტრეს, ჩვენი მეგობრობის მაცხტროს, სულითა და გულით ყოველმხრივ ინტელიგენტს შეუსრულდა 70 წელი. საამაყო ოჯახთან ერთად, ქალბატონ დალისთან, შეღფითან ვუსურვებთ ჯანმრთელობას, წარმატებებსა და სიმრავლეს. უფლის წყალობა არ მოგკლებოდეთ, ბატონო პეტრე.

ოთარ კვიციანი, დეზურ გადელია, ამირან ბაგჩალიძე, ელიზბარ ლომინაძე, ვიტალი ხაზარაძე, გიანა ციხისთავი, სავალი მარგველაშვილი, თამარ კალანდიაძე, ბასილ კილახონია, ილია ტანუხვაძე, თამარ გოციაძე, ოთარ ზუგუშვილი, ტარიელ ღვაჭარიძე, სპარტაკ მოგუღია, რუსლან რუსია, გურამ გოგიაშვილი.

კონსერვატორიის რექტორი კვლავ რევაზ კიკნაძე იქნება

თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიაში არჩევნები დასრულდა. რექტორი კვლავ რევაზ კიკნაძე გახდა. არჩევნებში ორი კანდიდატი მონაწილეობდა. მოქმედი რექტორი და ასოცირებული პროფესორი მიაია მშვილდაძე. კანდიდატებმა აკადემიური საბჭოს წინაშე

საკუთარი საარჩევნო პროგრამები წარადგინეს, თუმცა ფარული კენჭისყრის წინ მშვილდაძემ არჩევნებიდან საკუთარი კანდიდატურა მოხსნა. კონსერვატორიის რექტორის თანამდებობაზე რეზო კიკნაძე ხმათა აბსოლუტური უმრავლესობით დაინიშნა.

გაგონილი ენერგეტიკოსი

მიმდინარე წლის 23 ოქტომბერს, ჩვენს კოლეგას, გამოჩენილ ენერგეტიკოსს, ენერგეტიკის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარეს ბატონ **ლევან მამუნიას** ლამაზი საიუბილეო თარიღი 60 წელი შეუსრულდა!

ბატონ ლევან მამუნიას უპრეცედენტოდ რთულ პირობებში მოუწია მუშაობა, საქართველოს ელექტროსადგურების ფლაგმანზე – ენერგეტიკაზე, როგორც ტექნიკურად, ასევე პოლიტიკურად.

ბატონი ლევან მამუნიას დაიბადა 1956 წლის 23 ოქტომბერს სამეგრელოს ულამაზეს ნალენჯისხაში, 1978 წელს წარმატებით დაამთავრა საქართველოს პოლიტიკური ინსტიტუტი ინჟინერ-ელექტრიკოსის კვალიფიკაციით. ახალგაზრდა ინჟინერი გაანაწილეს მშენებარე ენერგეტიკაში ელექტროსამაქროს ინჟინრად, სადაც მან 1979 წლამდე იმუშავა. ეს პერიოდი საზღვრავს მისი სამეცნიერო, კარგად დაემთხვა ენერგეტიკაში სამი 260 მგტ სიმძლავრის აგრეგატის გაშვებას. ამ თანამდებობაზე ბატონმა ლევანმა თავიდანვე საუკეთესო გამოცდილება მიიღო.

1981წ. ახალგაზრდა, პერსპექტიულ ინჟინერს ნიშნავენ ელექტროსადგურის ლაბორატორიის უფროსად, აქ მან 3 წელი დაყო და მას კვლავ ანიანურებენ ენერგეტიკის კასკადის უაღრესად საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე – სანარმოო-ტექნიკური განყოფილების უფროსად. ამ პერიოდში ენერგეტიკაში უკვე ხუთივე აგრეგატი მუშაობს და ამერიკა-კასიის ერთ-ერთი უმძლავრესი ელექტროსადგური მთელი სიმძლავრით – 1300 მგტ-ით მუშაობს და საქართველოს ენერგოსისტემაში მკვეთრად გაზარდა როგორც ელექტროენერგიის მზარდი მომხარებლის მოთხოვნა, ასევე ენერგოსისტემის მდგრადობის იმედიანობა.

1984-1991წწ. ბატონ ლევანს მუშაობა მოუწია ენერგეტიკის კასკადის მთავარი ინჟინერის მოადგილედ, ხოლო 1992 წელს მას ნიშნავენ ჰესის მთავარ ინჟინრად. ეს ქვეყნისათვის უმძიმესი პერიოდია, როდესაც ქვეყანა აფხაზეთში ომის ქარცეცხლშია გახვეული და ამ დროს ენერგეტიკის თავისი ტექნიკური პარამეტრებით მუშაობა შეუძლია მხოლოდ კონფლიქტში ჩაბმული ორივე მხა-

რის თანხმობით და ჰესის ხელმძღვანელობა, და მთელი კოლექტივი, მათ შორის ბატონი ლევანის მონაწილეობითაც, თავს ართმევს ამ ურთულეს ვითარებას და ჰესი თითქმის შეუფერხებლად აწვდის ელექტროენერგიას მომხმარებელს.

დღეს ენერგეტიკის სასახლო კოლექტივი ბატონი ლევანის ხელმძღვანელობით წარმატებით ართმევს თავს დაკისრებულ უდიდეს მოვალეობებს და გულმოდგინედ ემსახურება სამშობლოს.

ბატონი ლევანი 2001 წლიდან დაინიშნა ენერგეტიკის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლად, 2002-2003წწ. ენერგეტიკის დირექტორია, ხოლო 2005 წლიდან შპს „ენერგეტიკის“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე.

უნდა აღინიშნოს, რომ ბატონი ლევანი თავისი სანაქებო ადამიანური თვისებებით გამოირჩევა – თავმდაბლობით, სიკეთით, დიდი ორგანიზატორული ნიჭით და საუკეთესო მოქალაქეობითი ვალდებულებებით, დაჯილდოებულია მრავალი ჯილდოთი, მათ შორის ვახტანგ გორგასლის და „ღირსების ორდენით“, მინიჭებული აქვს საქართველოს დამსახურებული ინჟინრის საპატიო წოდება, იგი წარმატებით ეწევა აგრეთვე სამეცნიერო მოღვაწეობას – არის ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკისა და ტელეკომუნიკაციის ფაკულტეტის დოქტორანტი, არის ცნობილი ექსპერტი, რისთვისაც მას ხშირად ინვევენ სხვადასხვა ქვეყნებში.

ბატონ ლევანს ჰყავს სამი შვილი და ორი შვილიშვილი – უფალმა ამრავლოთ!

საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო, საქართველოს ენერგეტიკის მუშაკთა პროფესიული კავშირი, საქართველოს ენერგეტიკის აკადემია, საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია, საქართველოს ენერგეტიკის ვეტერანთა კავშირი, დიდი პატივისცემითა და მომავლის იმედით, ვუსლოცავთ ჩვენს სახელოვან კოლეგას, გამოჩენილ ენერგეტიკოსს ლამაზ საიუბილეო თარიღს – დაბადებიდან 60 წელს და ვუსურვებთ შემდგომ დიდ გამრჯევებს სამშობლოს საკეთილდღეოდ!

საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო;
საქართველოს ენერგეტიკის მუშაკთა პროფესიული კავშირი;
საქართველოს ენერგეტიკის აკადემია;
საქართველოს ენერგეტიკის ვეტერანთა კავშირი.

უპრეცედენტო კოლანდიაში სსსაპო კურსი გაიხატა

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრისა და ვაგენინგენის უნივერსიტეტის (ნიდერლანდების სამეფო) ერთობლივი პროექტის „საქართველოში ხილის წარმოების ჯაჭვის გაუმჯობესება“ ფარგლებში, ქართველმა ფერმერებმა და კვლევითი ცენტრის წარმომადგენლებმა ვაგენინგენის უნივერსიტეტში მენილეობის დარგში ერთგვიანი სასწავლო კურსი გაიარეს.

აღნიშნული პროექტი საქართველოსა და ნიდერლანდების სამეფოში მენილე ფერმერებისთვის სასწავლო კურსის გაშვას ითვალისწინებს, რომლის პირველი ეტაპიც მიმდინარე წლის ივნისში, საქართველოში, სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის ბაზაზე განხორციელდა. სასწავლო კურსის მონაწილეები ვაგენინგენის უნივერსიტეტში ხილის მოყვანის მიმართულებით არსებულ მსოფლიო გამოცდილებას და თანამედროვე ინოვაციურ ტექნოლოგიებს გაეცნენ; ინტენსიური ბალის გაშენება-მოვლის მეთოდების, ნიადაგის დამუშავების, ხეხილის ახალი ჯიშების, სხვა-ფორმირებისა და

მცენარეთა ინტეგრირებული დაცვის მიმართულებით პრაქტიკული სწავლება გაიარეს და სალექციო კურსი მოისმინეს. სასწავლო კურსის ფარგლებში, მონაწილეებმა ვაგენინგენის უნივერსიტეტის რანდვიკის მეხილეობის სადგური, სანერგეები და ხეხილის ბაღები დაათვალიერეს; გაეცნენ მაღალხარისხიანი უფროსო ნერგისა და საძირეების წარმოების ახალ მიდგომებს, ხილის კრეფის, დახარისხებისა და პირველადი სასაქონლო დამუშავების ხერხებს, ასევე შენახვის თანამედროვე სამაცივრო სისტემებსა და მეთოდებს.

ძართულ მედიამ და სოციალურ ქსელში ატანს უარს მინდობის და ზარბაზნის განცხადებას, დავარდნილ ცოტა ხნის წინათ გამოცხადებული მორატორიუმი და გამოვითქვა საკუთარი მოსაზრება, ვის უნდა მივცეთ სხვა არჩევანის მეორე ტურში და რამდენად საშიშია საკონსტიტუციო უპირატესობა დღევანდელ საპარლამენტო?

საზოგადოებო სერიოზული დილემა წინაშე დგას: თუ მეორე ტურში ხმას მივცემთ „ქართულ ოცნებას“, ამით, ფაქტობრივად, ვაფორმებთ საკონსტიტუციო უმრავლესობას, რაც თავის თავში საშიშ ელემენტებს შეიცავს – შეუზღუდავი ძალაუფლება, თუ იგი სათანადო ბერკეტებით არ არის დაბალანსებული, რყვნის ნებისმიერ ხელისუფლებას და ანტისახალხო, ანტისახელმწიფოებრივი ქმედებების კენ უბიძგებს!

თუ ხმას მივცემთ „ნაციონალურ მოძრაობას“, ამით ფორმალურად ერთპარტიული დიქტატისგან (საკონსტიტუციო უმრავლესობისგან) ვიხსნით ქვეყანას, მაგრამ ვაძლიერებთ იმ დესტრუქციულ პოლიტიკურ ძალას, რომლის 9-წლიანი მმართველობა მძიმე ტვირთად აწვა საქართველოს!

სტატიაში „რა მაინტერესებს და რა არ მაინტერესებს“, რომელიც არჩევნების წინა დღეს – 7 ოქტომბერს „ივერიონში“ გამოქვეყნდა, ვწერდი: „არ მაინტერესებს, ვინ მოვა და ვინ დარჩება ხელისუფლებაში, რადგან, ვიცი, რომ ყველა ერთი თიხისგანაა“ მოზულილი და ყველას ერთი საერთო პატრონი ჰყავს – უცხოური ბნელი ძალების სახით“.

მაშინ ნამდვილად ვერ წარმოვიდგენდი, რომ „ნაციონალობა“ 27 მანდატს აიღებდა, ხოლო, „ქართულ ოცნებას“ საკონსტიტუციო უმრავლესობის პერსპექტივა გაუჩნდებოდა!

მიუხედავად იმისა, რომ არასაპარლამენტო ოპოზიცია არც იდეოლოგიით და მით უმეტეს, არც ორგანიზაციული სტრუქტურით, არსებითად არ განსხვავდება ყოფილი და დღევანდელი ხელისუფლებისგან, სასურველად მიმაჩნდა, მიგვეღო მრავალპარტიული პარლამენტი „ქართული ოცნების“ უბრალო უმრავლესობით, რომელიც უფრო მეტად დაგვაზღვევდა მოსალოდნელი ერთპარტიული დიქტატისგან!

„ნაციონალური მოძრაობა“ პირველი ტურის შედეგებით პოლიტიკურად და, მორალურად არათუ განადგურდა (როგორც ველოდი), არამედ, „გაპოტახლდა“ კიდევ – მიუხედავად ამისა, იგი თავისი დანაშაულებრივი წარსული გამო ვერ უპასუხებლეს კონსტიტუციური მოქმედების ფუნქციას და შესაბამისად, საკანონმდებლო ორგანოში სიტუაციას ვერ დააბალანსებს.

„ქართული ოცნების“ მხრიდან საკონსტიტუციო უმრავლესობის მოპოვების შემთხვევაში პოზიტიური როლის შესრულება არც „პატრიოტთა ალიანსის“ მცირერიცხოვანი ფრაქციას შეუძლია – მათი ხმა არანაირ გავლენას არ მოახდენს საკონსტიტუციო უმრავლესობის გადამწყვეტილებაზე და არც „ნაციონალობის“ კუთხეში მიყენებას შეძლებს.

ასე რომ, გვინდა, არ გვინდა, მეორე ტურის შედეგებით, სავარაუდოდ, მივიღებთ რეალობას, როცა ნებისმიერი სახელმწიფოებრივად სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილების მიღება ერთი პარტიის

ნება-სურვილზე იქნება დამოკიდებული!

რბ გვიჩვენა არჩევნებზე?

იმის ილუზია, რომ 9 ოქტომბრიდან საქართველოში ახალი ერა დაიწყებოდა, საპნის ბუშტივით გაქრა.

რაც არ უნდა ვამტკიცოთ, რომ „ნაციონალების“ აღზევებას „ქართული ოცნების“ საკონსტიტუციო უმრავლესობით მოსვლა სჯობს, ეს მოსალოდნელ რეციდივებს არ აბათილებს – ჩვენ წინასწარ არ ვიცით, რისთვის გამოიყენებს მაქსიმალური მხარდაჭერით (ეს ფორმალურად, რადგან ამომრჩეველ-

საპარლამენტო პარტიული ბუნი, ეს სულს არ ნიშნავს, რომ „ოცნებას“ გუად გადაიქცევა!

ვის და რატომ „აშინებს“ საკონსტიტუციო უპირატესობა?

მიუხედავად შესაძლო საკონსტიტუციო უმრავლესობით მიანიჭებული უპირატესობისა, მმართველ პარტიას თავისი შემაღენლობით ძალიან გაუჭირდება „ნაციონალებთან“ ოპონირება – თუ პირველი ორიენტირებული იყო გამოცდილებაზე და მან თავისი რიგები მაქსიმალურად პროფესიონალებით დააკომპლექტა, მეორე ამ თვალსაზრისით საკმაოდ მოიკოჭლებს და ეს საპარლამენტო დებატებშიც მკაფიოდ გამოჩნდება!

ხმა „ქართულ ოცნებას“ უნდა მივცეთ, მაგრამ შეუზღუდავი ძალაუფლებით გამოწვეული შესაძლო დიქტატურის შემაკავებელი ძალის ფორმირებაზე არჩევნების მეორე ტურის დამთავრებისთანავე უნდა ვიბრუნოთ!

თა ნახევარზე მეტს არჩევნებში მონაწილეობა არ მიუღია) მოსული უმრავლესობა შეუზღუდავი უფლებამოსილებას, რამდენად იქნება მისი პოლიტიკური ძალისხმევა სახელმწიფოებრივ ინტერესებზე ორიენტირებული. დაექვევს საფუძველს პარლამენტში ძალთა დისბალანსი გვაძლევს. სამსუხაროდ, პოლიტიკური პროცესების გაკონტროლებას ვერც საბოლოოდ მარგინალიზებული არასაპარლამენტო ოპოზიცია შეძლებს.

ბრბოს ინსტინქტიდან... ფულის მონობაა!

არჩევნების პირველმა ტურმა დაადასტურა, რომ საქართველოში ბრბოს ინსტინქტით დასწებოვნებულ მასსთან გვაქვს საქმე – მასსთან, რომელსაც სახელმწიფოებრივ აზროვნებაზე რომ არაფერი ვთქვათ, ელემენტარული პასუხისმგებლობის გრძობაც არ აქვს. მას იმდენად მოუნამლეს ცნობიერება, რომ მხოლოდ ქვეყნის ფუნქციას ასრულებს – რასაც ჩასახებენ, იმას ამოსახებს...

ხალხმა დაიჯერა, რომ მისი აქტიურობით და არჩევნებზე საკუთარი პოზიციის დაფიქსირებით მათაც არაფერი შეიცვლება და თავს საარჩევნო ყუთთან მისვლითაც არ იწუხებს. არადა, მტკიცება არ უნდა,

ამომრჩეველთა უმრავლესობას არჩევნებზე მონაწილეობა რომ მიეღო, სულ სხვა შედეგი დადგებოდა – არც ერთპარტიული დიქტატის საშიშროება იარსებებდა და „ნაციონალურ მოძრაობასაც“ სასუნთქი მილი გადაეკეტებოდა – ყოველ შემთხვევაში, მეორე პარტიად ვერ დაფიქსირდებოდა!

ბრბოს ინსტინქტზე მეტყველებს ისიც, რომ ხალხმა მართლაც დაიჯერა: მიხეილ სააკაშვილი გვირავს გათხრიდა ოდესიდან სალოლაკამდე, ან შავ ზღვას მთვარეულივით გადაცურავდა და ხელისუფლებას დაამხოდა. სამსუხაროდ, ეს ილუზია ვერც „ნაციონალების“ ბოლო აქციაში დაამსხვრია, როცა ვარდების მოედანზე მხოლოდ რამდენიმე ათასის მობილიზება შეძლეს.

ანუ, მასამ ვერ გააცნობიერა, რომ სახელმწიფო გადატრიალებისთვის ქვეყანაში რეალური ფონი არ არსებობდა, თუ თვითონ ხელისუფლება ავანტიურაზე არ წაივდიოდა და ნებაყოფლობით არ ჩაბარდებოდა!

თუ „ნაციონალებმა“ ამომრჩევლის მხარდაჭერა ფულით და სხვა მაქინაციებით მიიღეს, „ქართული ოცნების“ ტრიუმფალური შედეგი უფრო წინა რეჟიმის პროტესტითა და მათი ხელისუფლებაში დაბრუნების შიშით იყო გამოწვეული – ამომრჩეველმა ხმა „ნაციონალებს“ წინააღმდეგ მისცა „ქართული ოცნების“ სასარგებლოდ! მან ვერ გააცნობიერა, რომ

გაცილებით უკეთესი იქნებოდა ამომრჩევლის ხმა სხვა კვალიფიციურ სუბიექტებში გადაწვლილ დიქტატს თავიდან ავიცილებდით და „ნაციონალური მოძრაობაც“ პოლიტიკური ვექტორიდან გაცილებით ადრე გაქრებოდა!

ის, რომ „ნაციონალებმა“ 400 ათასზე მეტი ამომრჩევლის მხარდაჭერა მიიღეს, გვაფიქრებინებს, რომ მათი, როგორც დანაშაულებრივი პოლიტიკური სისტემის გასამართლების ილუზია საბოლოოდ წარსულს ჩაბარდა პირიქით, თუ კონსტიტუციული ოპონირების რეჟიმში გადავლენ, „ქართული ოცნების“, როგორც საკონსტიტუციო უმრავლესობის მხრიდან დაშვებული შეცდომე-

რებული იყო გამოცდილებაზე და მან თავისი რიგები მაქსიმალურად პროფესიონალებით დააკომპლექტა, მეორე ამ თვალსაზრისით საკმაოდ მოიკოჭლებს და ეს საპარლამენტო დებატებშიც მკაფიოდ გამოჩნდება!

მისვალაულებაი საიქიოდან არ ბრუნდებიან!

არასაპარლამენტო ოპოზიციამ საბოლოოდ დაგვარწმუნა, რომ ყველა რესურსი ამონურა და მარგინალიზებულ ძალად იქცა. საარჩევნო ბარიერი ვერც მმართველი კოალიციიდან გაგდებულ-გაქცეულდება გადალახეს. ამით კიდევ ერთხელ დადასტურდა, რომ ისინი ივანიშვილის გარეშე „პოლიტიკურ გვამს“ წარმოადგენენ!

დღევანდელი რეალობით, ფაქტობრივად, ორპარტიული სისტემა მივიღეთ – პოლიტიკური რინგზე ისევ „ნაციონალები“ და ივანიშვილთან ასოცირებული „ქართული ოცნება“ დარჩა, რომელიც მალე საკონსტიტუციო უმრავლესობის მანდატს გაიფორმებს („პატრიოტთა ალიანსი“ პოლიტიკურ ამინდს არსებითად არ ცვლის).

შეიძლება მოვლენები ისე განვითარდეს, რომ სწორედ ეს ორი პარტია დარჩეს ქართულ პოლიტიკურ ორბიტაზე, რადგან ყველა ერთად აღებული არასაპარლამენტო ოპოზიცია რომ გადავადნოთ, საშუალო რანგის ერთ პოლიტიკურ პარტიასაც ვერ მივიღებთ – მათ იმდენად გაიფარჩავეს თავი, საექვთა პესპექტივაშიც კონკურენტუნარიან ძალად იქცნენ.

თუმცა, ჩვენ უფრო სერიოზული დილემა წინაშე ვდგებით – დღევანდელი მდგომარეობით, საკმაოდ ძველი ახალი პოლიტიკური ძალის ფორმირება, რომელიც ახალ იდეოლოგიაზე იქნება დაფუძნებული და საკონსტიტუციო უმრავლესობით მისულ ხელისუფლებას ჯანსაღ ოპონირებას გაუწევს!

ივანიშვილმა ამისთვის ყველა სასიცოცხლო არტერია გადაკეტა – თვითონ კი მიიღო ის, რასაც 2011 წლის ოქტომბერში გვპირდებოდა – ორპარტიული პარლამენტი მისთვის დამახასიათებელი ნეგატიური შედეგებით! (იგულისხმება „ნაციონალობა“, როგორც ხელისუფლების საპირსონე ძალა).

სამსუხაროდ, ახალი, თვისობრივად განსხვავებული პოლიტიკური ძალის აუცილებლობას ხალხი ჯერჯერობით ვერ აცნობიერებს (ყოველ შემთხვევაში, მათი ძალისხმევა სოციალურ ქსელს არ სცილდება). ქართულ ბიზნესშიც ამისთვის მზაობა არ არის – მათ „თავის აკვივებას“ ყოველთვის სტატუს-კვოს შენარჩუნება ურჩევნიან და ნებისმიერ ხელისუფლებასთან კონფლიქტში შესვლას ერიდებიან. საზოგადოებაში არსებული მენტალობის მიხედვით კი, უფულოდ საქმის გაკეთება (პოლიტიკური სუბიექტის ჩამოყალიბება-განვითარება) შეუძლებელია, რაც ყველაზე დიდი შეცდომაა. თუ სურვილი მყარად გააზრებული იქნება, საჭირო რესურსები საკუთარ ჯიბეში უნდა მოვიქვეყნოთ. დიას, ვიდრე სწორება მხოლოდ ფულზე იქნება, მოჯადოებულ წრეს ვერასდროს გავარდევთ!

ბოლოთქმა: არჩევნების პირველი ტურის გამოცხადებიდან დღემდე სოციალურ ქსელში და პირად საუბარებში არ წყვეტა კაკაფონია, თუ ვის უნდა მივცეთ ხმა მეორე ტურში – „ნაციონალებს“,

რომ საკონსტიტუციო უმრავლესობა არ მივიღოთ, თუ „ქართული ოცნებას“, რადგან, „ნაციონალურებისთვის“ ხმის მიცემა წარსულში დაბრუნებას, ანუ, სხვა სიტყვებით თუ ვიტყვი, სატანასთან წილნაყარობას ნიშნავს!

ამ თემაზე კამათმა იმდენად არაკვალიფიციური ხასიათი შეიძინა, ქეშმარიტების დადგენა ძნელია: ბრბოს ინსტიტუტებით შეწყობილი ნაწილი პირდაპირ „ქართული ოცნების“ მხარდაჭერისკენ მოგვიწოდებს და საზოგადოებაში გაჩენილ შიშს, რომ საკონსტიტუციო უმრავლესობა ერთპარტიულ დიქტატს ნიშნავს, რაც თავის მხრივ სახიფათოა, არარეალურს უწოდებს. ისინი ამტკიცებენ, რომ მმართველი პარტია ამ შეუზღუდავ ძალაუფლებას კონსტიტუციური ნორმების სრულყოფისთვის და „ნაციონალების“ საბოლოოდ დამარცხებისთვის გამოიყენებს.

„ნაციონალების“ მომხრეები და „შუაშისტები“ პირიქით ამტკიცებენ. მათი აზრით, ხმა „ნაციონალებს“ უნდა მივცეთ, რომ მათ პარლამენტში მმართველი ძალის დაბალანსება შეძლონ!

საკმაოდ არგუმენტირებული პოზიცია აქვს ჟურნალისტსა და ტელეწამყვანს სალომე ასათიანს, რომელსაც მიაჩნია, რომ ერი დღეს სერიოზული დილემის წინაშე დგას – მისი აზრით, საზოგადოების მნიშვნელოვანი ნაწილი თავს იკავებს „ნაციონალების“ მხარდაჭერისგან და მისი გაძლიერებისგან, მაგრამ სამაგიეროდ ღებულობს „ქართული ოცნების“ შეუზღუდავ ძალაუფლებას, რომელსაც რეალურად „ვერაფერი შეაკავებს“.

ქ-ს სალომეს ვეთანხმები იმაში, რომ „ქართული ოცნება“ „ამორფული“ დამოუკიდებელი პარტიული გამოცდილების არმქონე პოლიტიკური ორგანიზაციაა, სახელმწიფო სტრუქტურებთან შეზრდილი“.

ასათიანის აზრით, „ქართული ოცნების“ ხელში საკონსტიტუციო უმრავლესობის ნეგატიური შედეგები უკვე სახეზეა, როცა მეორე ტურის ჩატარებამდე საუბარი იწყება პრეზიდენტის არჩევის წესის შეცვლაზე. ჟურნალისტი არ არის დარწმუნებული, რომ „ამ ძალამ ზედმეტი ხელისუფლებით ბოროტად არ ისარგებლოს“!

მიუხედავად არცთუ უსაფუძვლო შიშისა, სალომე ასათიანი არ გვირჩევს როგორ მივიქცეთ – „ყველამ თვითონ უნდა გადაწყვიტოს“ რა არჩევანს გააკეთებს. სიტუაცია მძიმეა – ამბობს იგი.

რა თქმა უნდა, როგორც არასდროს, დღეს ქართველი ამომრჩეველი სერიოზული არჩევანის წინაშე დგას, – მან არ იცის, რას და ვის მისცეს ხმა: წარსულში დაბრუნებას, ანუ დესტრუქციული ძალის გაძლიერებას, თუ ახალი პოლიტიკური წარმომადგენლის ხელში მაქსიმალური (შეუზღუდავი) ძალაუფლების ჩაგდებას, რომელსაც კაცმა არ იცის, როგორ გამოიყენებს!

ასათიანისგან განსხვავებით, მე პირდაპირ ვაცხადებ: ხმა „ქართული ოცნებას“ უნდა მივცეთ, მაგრამ შეუზღუდავი ძალაუფლებით გამოწვეული შესაძლო დიქტატურის შემაკავებელი ძალის ფორმირებაზე არჩევნების მეორე ტურის დამთავრებისთანავე უნდა ვიზრუნოთ!

თუ რას ვგულისხმობ, ამაზე არჩევნების საბოლოო შედეგების გამოცხადების შემდეგ ვისაუბრებ!

ზაურ ნაჭყვიანი

საქმე № 01-10/86

დადგენილება

არბიტრაჟის სხდომაზე დასასწრებად უწყების ჩასაბარებლად მოპასუხის საჯაროდ მოწვევის შესახებ.

ქ. ბათუმი 11 ოქტომბერი, 2016 წელი

შპს „აჭარის ა/რ სავაჭრო-სამრეწველო პალატასთან არსებული საერთაშორისო არბიტრაჟი“-ს არბიტრმა პაატა კოპალეიშვილი

საარბიტრაჟო მოსარჩელე: შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „PIAZZA CAPITAL“-ი, ს.კ. 445425763, დირექტორი: სულხან ჯორთმენაძე(პ/ნ 61001014228);

წარმომადგენელი: ირაკლი კანდელაკი (პ/ნ 61001021842);

მოპასუხე: ფ/პ ზაზა გიგიაშვილი (პ/ნ 01001045419);

დავის საგანი: თანხების გადახდის დაკისრება, სესხის უზრუნველსაყოფად დაგირავებული ქონების რეალიზაცია და საარბიტრაჟო მოსაკრებლის გადახდის დაკისრება.

ერთპიროვნულად განვიხილე საარბიტრაჟო მოსარჩელის წარმომადგენლის შუამდგომლობა არბიტრმა კოლეგიის სხდომაზე დასასწრებად უწყების ჩასაბარებლად მოპასუხის საჯაროდ მოწვევის შესახებ.

ა დ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

2016 წლის 28 ივლისს შპს „აჭარის ა/რ სავაჭრო-სამრეწველო პალატასთან არსებული საერთაშორისო არბიტრაჟი“-ს არბიტრმა პაატა კოპალეიშვილმა მივიღე დადგენილება „საარბიტრაჟო სარჩელის წარმოებაში მიღების შესახებ“. არბიტრაჟის რამდენიმე მცდელობა მოპასუხეს ჩაბარებოდა საარბიტრაჟო სარჩელი და დოკუმენტები, დასრულდა უშედეგოდ.

ეროვნული ვალუტა

ლბრის კურსის ბოლოდროინდელი ვარდნა კვლავაც მთავრობის ერთ-ერთი დიდი თავის ტკივილი და მოსახლეობის უდიდესი ნაწილისთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობის მქონე საკითხია. მისი ამჟამინდელი ერთგვარი „დაბალკუთხიანი დაქანება“ შარშანდელივით მტკივნეული არ არის, ამით არც აქტუალობას კარგავს და არც ნაკლები მღელვარების საბაბს იძლევა, რადგან ტენდენცია ერთგვარი მდგრადობის ნიშნებს იძენს: თუ, ვთქვათ, სექტემბრის დამდგეს ერთი დოლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2,3060 ლარი იყო, 21 ოქტომბერს ის 2,3699 ნიშნულამდე გაიზარდა. პროცესი არ ჩერდება იმის მიუხედავად, რომ ბოლო კვირის მანძილამდე გაიზარდა. ეროვნულმა ბანკმა ბანკთაშორის სავალუტო აუქციონებზე 140 მილიონზე მეტი დოლარი გაყიდა.

არასახარბიელო ტენდენციის უმთავრეს მიზეზად ბევრი ექსპერტი, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი კობა გვენციაძე საბანკო-საფინანსო ბაზარზე ბოლო დროს განხორციელებულ დიდ-მასშტაბიან ტრანზაქციებს მიიჩნევს. აღნიშნავენ იმასაც, რომ ეროვნული ბანკის მიერ ბაზარზე განხორციელებული სოლიდური სავალუტო ინტერვენციებიც ამ ტრანზაქციების შედეგად მიღებული დისბალანსის გასწორებაზე მიმართული.

ეროვნული ბანკის ინტერვენციების ერთ-ერთი მიზანი ლარის გაცვლითი კურსის ქარბი მერყეობის შემცირებაა, – განაცხადა სეპ-ის პრეზიდენტმა. – ამ ეტაპზე ეროვნულ ვალუტაზე საგარეო შოკის გავლენა ამონურულია, ხოლო კურსის მერყეობა მხოლოდ დროებითი ფაქტორებითაა გამოწვეული.

რა ელის ლარს?

საგულისხმოა ასევე ფინანსთა მინისტრის მოადგილის გიორგი კაკაურიძის მოსაზრება იმ ძირითად ფაქტორებზე, რომლებიც ლარის კურსზე ძალიან დიდ გავლენას ახდენენ:

ერთი მათგანია არასწორი მოლოდინი, რომელიც ზოგიერთი ექსპერტის მეცადინეობით შეიქმნა, თითქოს არჩევნების შემდეგ ლარი კატასტროფულ ნიშნულამდე გაუფასურდებოდა. არასწორმა მოლოდინმა ლარის კურსზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონია. მეორე ფაქტორი კი ერთგვარადი ტრანზაქციებია, რომელთა გავლენა საკმაოდ მოკლევადიანია და მათი მოქმედება დიდ ხანს არ გაგრძელდება.

მეტად საგულისხმოა ასევე ის გარემოება, რომ ლარის გაცვლით კურსზე მოქმედი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები საკმაოდ იმედისმომცემია, ამდენად ამ მხრივ მისთვის საფრთხე არ არსებობს. ლარის „წონადობაზე“, ცხადია, საგარეო-სავაჭრო მაჩვენებლებიც

2016 წლის 11 ოქტომბერს საარბიტრაჟო მოსარჩელეს წარმომადგენელმა არბიტრაჟს მომართა განცხადებით საარბიტრაჟო დავის მოსამზადებელ სხდომაზე მოპასუხე მოწვეული ყოფილიყო საჯარო შეტყობინების მეშვეობით, რაც დაკმაყოფილდა.

ვიხელმძღვანელებ რა „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8; მე-16; 27-ე; 32-ე მუხლებით და მუდმივმოქმედი „არბიტრაჟის დებულების“ მე-13 მუხლის 1 და 6 პუნქტებით;

და დ გ ი ნ ე :

1. სამოქალაქო საქმეზე, №01-10/86, საარბიტრაჟო სარჩელის მოპასუხე ზაზა გიგიაშვილი (პ/ნ 01001045419) საარბიტრაჟო სარჩელის და თანდართული დოკუმენტების ჩაბარება განხორციელდეს საჯარო შეტყობინებით.

3. განემარტოს ზაზა გიგიაშვილს (პ/ნ 01001045419), რომ წინამდებარე დადგენილების საჯაროდ გამოქვეყნებიდან შეიდი დღის განმავლობაში, გამოცხადდეს შპს „აჭარის ა/რ სავაჭრო-სამრეწველო პალატასთან არსებული საერთაშორისო არბიტრაჟი“-ში (ქ. ბათუმი, ახ. მელაშვილის ქ. № 26, მე-3 სართული, საკ. ტელ: 568 40 60 45, 10.00 სთ-დან 17.00 სთ-მდე, დასვენების და უქმე დღეების გარდა), საარბიტრაჟო სარჩელის და თანდართული დოკუმენტების მისაღებად. წინააღმდეგ შემთხვევაში საარბიტრაჟო სარჩელის და თანდართული დოკუმენტები ჩაითვლება ჩაბარებულად საჯარო მოწვევის, საჯაროდ გამოცხადებიდან შეიდი დღის გასვლის შემდგომ.

4. არბიტრაჟის დადგენილება საბოლოოა და არ სანივრდება. შპს „აჭარის ა/რ სავაჭრო-სამრეწველო პალატასთან არსებული საერთაშორისო არბიტრაჟი“-ს

არბიტრი:

/პაატა კოპალეიშვილი/

დება, არამედ გამყარებასაც დაინწყებს, რაც კიდევ ერთ, მეტად მძლავრ საგარეო ფაქტორს უკავშირდება. ამ შემთხვევაში მხედველობაში გვაქვს ამერიკის შეერთებულ შტატებში პრეზიდენტის არჩევნები, რომლის ჩატარების შემდგომ, როგორც სტატისტიკა მონიშნავს, დოლარი, ფაქტობრივად, ყოველთვის იაფდება. ბუნებრივია, ამ დროს ქვეყნების ეროვნული ვალუტები მყარდება და ეს გარემოება ჩვენი აუცილებლად უნდა გამოვიყენოთ.

ეს მტკიცება ვინმეს იქნებ არასაიმედო პროგნოზად, ერთგვარ ფანტაზიადაც მოეჩვენოს, მაგრამ არჩევნების შემდეგ გარკვეული მოვლენების, კერძოდ, სავაჭრო დაძაბულობებისა და პოლიტიკური გაურკვეველობის შედეგად, შესაძლებელია დოლარმა „წონაში“ საგრძობლად, დაახლოებით 20 პროცენტის ფარგლებში დაიკლოს. ამ პროგნოზს საბირჟო ტრეიდერები ანუ ვალუტით მოვაჭრენი აკეთებენ. ფული კი, მოგესხენებათ, ისეთივე საქონელია, როგორცაა, ვთქვათ, ნავთობი, გარკვეული მადანი თუ ქალის წინდები.

მსოფლიოში ერთ-ერთი უდიდესი ტრეიდერის ბანკ „მორგან ჩეიზის“, „დოიჩე ბანკისა“ და სხვა დიდ მოთამაშეთა ექსპერტები, კერძოდ, აღნიშნავენ, რომ ინვესტორები ამ დროს შესაძლოა ევროსა და იაპონურ იენზე „გადავიდნენ“.

მოკლედ, აღნიშნულ საკითხზე ბევრი რომ აღარ ვილაპარაკოთ, წლის დამლევამდე მოვლენები საკმაოდ საგულისხმოდ და, რაც მთავარია, ლარისთვის სასიკეთო სცენარით უნდა განვითარდეს.

ოთარ ტურაბალიძე

ძველი სახელოსნოების ახალი სისოსხლე

„თბილისური სახელოსნოები“ – ასე ჰქვია გამოფენას, რომელზეც წარმოდგენილია XIX-XX საუკუნეების მიჯნაზე საქართველოში არსებული სახელოსნოების ამსახველი ფოტომასალა და ექსპონატები. გამოფენის მასპინძელია „თბილისის განვითარების ფონდი“ და საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმი, რომელშიც დაცულია ოქროსა და ვერცხლის ძველებური ნაკეთობანი; ხის, ლითონის, ძვლის მხატვრულად დამუშავებული ნიმუშები; აბრეშუმის, ტყავისა და მაუდის ნაწარმი; კავკასიური ხალიჩების კოლექცია, მუსიკალური ინსტრუმენტები, კოსტიუმები, გობელენები და ნაქარგობის სხვა ნიმუშები.

მჭედლობა ხელოსნობის მნიშვნელოვან დარგად ითვლებოდა თბილისსა და მთელ საქართველოში. მჭედელს, რომელი მიმართულების წარმომადგენელიც უნდა ყოფილიყო იგი – სამეურნეო თუ საომარი იარაღების მკეთებელი – „კვერით ხურო“ ეწოდებოდა. თბილისის ისტორიის უმნიშვნელოვანესი მკვლევარი, პროფესორი შოთა მესხია ნაშრომში „ხელოსნობა ძველ საქართველოში“ წერს, რომ კვერით ხურო ეწოდებოდა მჭედელს რვალისა და რკინისა.

თუმცა თბილისი, როგორც საქართველოს ყველაზე დიდი და მნიშვნელოვანი ქალაქი, იტევდა არა მარტო სამჭედლოებს, არამედ ყველა სახეობის ხელოსნობასა და ხელოსნებს. თბილისის ისტორიისა და ყოფის მკვლევარის ლუარსაბ ტოგონიძის თქმით, ამის საილუსტრაციოდ გამოდგება ძველი თბილისის ქუჩების დასახელება.

„ჩვენ ვიცით „ღვინის აღმართი“, „ვერცხლის ქუჩა“ და სხვა. ასევე შემორჩენილია ბევრი ისეთი სახელი, რომელთა მნიშვნელობაც აღარ ვიცით, არადა დაკავშირებული იყო ამა თუ იმ საქმიანობასთან. სასურველია, რომ ამ ქუჩებმა გაამართლონ თავიანთი სახელები, მაგალითად, ვერცხლის ქუჩაზე გაჩნდეს თუნდაც ერთი სახელოსნო, ანდა ღვინის აღმართზე იყოს მარანი ან ღვინის სარდაფი“, – უთხრა ლუარსაბ ტოგონიძემ რადიო „თავისუფლებას“.

ლუარსაბ ტოგონიძის თქმით, ძველი სახელოსნოების აღდგენასთან ერთად, უნდა გაცოცხლდეს როგორც ხელით შრომის ტრადიციული მეთოდები, ასევე ის ურთიერთობები, რომლებიც ხელოსნებს ერთმანეთთან და მუშატრთან აკავშირებდა:

„ისეთ დეტალებში ვხვდებით პატიოსან მიდგომას და შემოქმედებითობას, სადაც წინასწარ იცოდნენ, რომ არ გამოჩნდებოდა. მაგალითად, სამოსი, რომლის გარეთა მხარე ჩანს, მაგრამ ძველ სამოსში შიდა მხარეც ისეთი სილამაზით არის გაკეთებული და დამუ-

შავებული, რომ აშკარაა: თერძს არ შეეძლო მიეფუჩებინა... ასევე, ოქრომჭედლობაში უამრავი მშვენიერი დეტალია დაფარული. მაგალითად, დიდი შრომაა ჩადებული ადგილში, რომელიც ტყავით უნდა დაფარულიყო. ასეთია ხანჯალი, რომლის წინა მხარე ჩანს, მაგრამ უკანა მხარეც დიდი შრომით არის დამუშავებული“.

„ჩხუბის ანდა ურჩობისათვის უსტაბაში ოსტატს სჯიდა – ჯარიმას ახდევინებდა, რასაც თარჯიმალა ეწოდებოდა. უსტაბაში ილითაბაშის, მდივნის, ხელით ვაშლს უგზავნიდა სხვა უსტაბაშებს, რაც იმას ნიშნავდა, რომ დასჯილი ოსტატისათვის საქონელი არ მიეცათ...“

ლუარსაბ ტოგონიძის თქმით, შინაგანი წესიერების გარდა, ხელოსნის ქვეყანაზე გაფიქრებას ახდენდა პაშაქანი – ხელოსნთა კორპორაცია, რომლის თავიანთს, უსტაბაში, ხელოსნები ირჩევდნენ თავიანთი რიგებიდან. მას, ასევე, ეძღვებოდა ორი მოადგილე – ახსკალი და ილითაბაში, ანუ მდივანი. უსტაბაში უფლებები შედიოდა ოსტატთა ინტერესებისა და სამუშაო წესების დაცვა. ის პასუხს აგებდა ოსტატის ქვეყანაზე, – ურადგენტი თემურ ბერიძის წიგნიდან „ძველი თბილისის სურათები“:

ჰამქრის ცხოვრებაში დიდი ადგილი ეკავა შეგირდების აღზრდას. შეგირდის მშობელს შვილი უსტაბაშთან მიჰყავდა, რომელიც ბავშვს რომელიმე ოსტატს მი-

აბარებდა. თუ ბავშვი ხელობას შეისწავლიდა, მოეწყობოდა გამოცდა „ოსტატის“ ნოდების მისაღებად. გამოცდის შემდეგ მღვდელი ლოცავდა შეგირდს. ახალბედა ოსტატს ნელზე ფოჩებთან სარტყელს შემოარტყამდნენ, რომელიც სამი დღის განმავლობაში უნდა ეტარებინა, რათა ყველას ეხილა მისი ოსტატად გახდომა. დალოცვა მთავრდებოდა იმით, რომ უსტაბაში შეგირდს სახეში სამჯერ შემოარტყამდა სილას – ეს იყო „ატესტატის“ მიცემა, „მონათვლა“. შემდეგ თანასწორობის ნიშნად ერთმანეთს გადაჰკოცნიდნენ. იმართებოდა დიდი ქეიფი. პირველი სადღეგრძელო ახალბედა ოსტატისა იყო, შემდეგი – უსტაბაშისა, ამქრისა და ა.შ.

თბილისური სახელოსნოები და ხელოსნები, იშვიათი გამოწარმოების გარდა, საქართველოს გასაბჭოების შემდეგ გაქრნენ, თუმცა მათი შრომის იარაღები, ყოფის ამსახველი ნივთები და ცოდნა დაცულია საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში, რომლის დირექტორის ირინა კოშორიძის, თქმით, 1899 წელს დაარსებული მუზეუმი საშუალებას იძლევა სრულფასოვნად აღდგეს

ძველი თბილისის ამაჰარი

გამქრალი სახელოსნოები და ძველ ხელოსანთა ტექნოლოგიები.

„ჩვენთან არის ძალიან მრავალფეროვანი მასალა, ფოტოარქივი, ხელნაწერები ძალიან ბევრი მკვლევარის ამა თუ იმ ტექნოლოგიურ მეთოდებზე. არის დიზაინერული ჩანახატები სხვადასხვა ნივთების... გამოფენაზე გამოტანილი გვაქვს სამი ტიპის ექსპონატები: ეს არის XIX საუკუნის ფოტოები, რომლებიც რეალურად ასახავს სამჭედლოებს, საქსოვ საამქროებს, დაბადების შრომას, მეთუნეების სახელოსნოებს და

თველოს მოქალაქეებისთვისაც, რადგანაც ეს არის ჩვენი კულტურული იდენტობის ნაწილი. არის მოთხონა ქართულ, ძველ, ტრადიციულ ნაწარმზე, ოღონდ ეს ნაწარმი უნდა იყოს ფუნქციური და აკამაყოფილებდეს გარკვეულ ხარისხობრივ კრიტერიუმს. საბჭოთა კავშირის პერიოდში ამ ნივთებმა განიცადეს ენ. სუვენირიზაცია, რაც ნიშნავს იმას, რომ ეს ნივთები იქცნენ გამოყენებულ საგნებად. ტრადიციული რენჯა კი გულისხმობს მათ რეალურ გამოყენებას“.

ანა შანშიაშვილის თქმით, არაერთი ადამიანის ძალისხმევით დაბრუნდა და აღდგა თითქმის დაკარგული მინაქრის წარმოება, მასშტაბურად გავრცელდა თექის ტექნოლოგიაც. სასწრაფოდ სჭირდება აღდგენა მეაბრეშუმეობას. და კიდევ:

„ძალიან საინტერესოა ქვის კეცების ტრადიციის აღდგენა. გურიაში არის ერთი კაცი, რომელიც, თიხის ნაცვლად, ტრადიციული მეთოდით აკეთებს ქვის კეცებს, რომლებიც, თიხასთან შედარებით, ბევრად უკეთესია. არის სხვა ბევრი ნივთი, რომელსაც შეიძლება ფუნქცია შეეცვალოს და ისე დაბრუნდეს ცხოვრებაში“.

ანა შანშიაშვილის თქმით, ტრადიციული რენჯისა და ძველი სახელოსნოების აღდგენით დაინტერესებული უნდა იყოს სახელმწიფოც, რომელიც ასეულობით მილიონ ლარს ხარჯავს ტურისტების მოზიდვასა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის შექმნაზე. თბილისის განვითარების ფონდის დირექტორის გიორგი ბაიდარაშვილის თქმით, მნიშვნელოვანია, რომ ძველი სახელოსნოები გაიხსნას ძველი თბილისის გახალსებულ უბნებში.

გარდა კომერციული სარგებლისა, ძველი სახელოსნოებისა და ტრადიციული რენჯის აღდგენით საქართველო ნახავს არამატერიულ სარგებელსაც. თავის დროზე სახელოსნოების გაქრობით გაღარიბდა არა მარტო ქალაქის ყოფითი ცხოვრება, არამედ ლექსიკაც – ყოველდღიური სმარებიდან გაქრა ხელოსნობასთან დაკავშირებული საგნების სახელები. მაგალითად, საუკუნეების წინ პარიკმახერის ხელობას ეწოდებოდა „დამყვენილი წვერთანი“ ანუ „მკვეცარი“, რომლებიც შრომის იარაღად ხმარობდნენ დუქარდსა და სარისველს. წყალსადენებით წყლის გამოყვანა ხელოსანთ ეწოდებოდათ ქუქანენი ანუ „მკაზმავნი წყაროსანი“ და ა.შ. ტრადიციული რენჯისა და სახელოსნოების აღდგენით ყოფაში დაბრუნდება ბევრი მივიწყებული საგანი და ენაში კი – მათი ლექსიკური შესატყვისი.

ჰრიფპარ რახვიანი

Mzia Saganelidze (RFERL)

პაპის ინფრასტრუქტურაზე მილიონები დაიხარჯა

პაპის რაიონში საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგებაზე და კეთილმოწყობის სამუშაოების განხორციელებაზე 5 მლნ. 720 700 ლარი დაიხარჯა.

2016 წლის იანვარ-სექტემბრის მონაცემებით ვაკის რაიონის მასშტაბით, გზის რეაბილიტაცია 138 მისამართზე განხორციელდა. საერთო ჯამში გზის საფარი შეკეთდა 90 696,52 კვ. მეტრის ფართობზე.

რაც შეეხება კეთილმოწყობის პროექტებს, ბოლო

მონაცემებით, რაიონის მასშტაბით, რეაბილიტაცია ჩატარდა 28 სპორტულ მოედანს, 31 სკვერს, დაიდგა 150 მოსასვენებელი სკამი. გარდა ამისა, აშენდა 18 ბეტონის კიბე და 12 საყრდენი კედელი.

ვაკის რაიონის ტერიტორიაზე, 16 მისამართზე დაზიანებული შენობა-ნაგებობებისა და აივნების ფასადური რეაბილიტაციის, პარაპეტების მონტაჟისა და ავარიული შენობების დროებითი გამაგრების სამუშაოები ჩატარდა, რაზეც 22 600 ლარი დაიხარჯა.

13-14 ივნისს მომხდარი სტიქიის შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებებზე კი წელს 1 მლნ. 806 738.37 ლარი დაიხარჯა. სტიქიის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის სახლების რემონტი 79 მისამართზე უკვე დასრულდა,

სამუშაოები ამჟამად 21 მისამართზე მიმდინარეობს. გარდა ამისა, ერთჯერადი ფინანსური დახმარება მიმდინარე წელს 553 500 ლარის ოდენობით 76 ოჯახზე გაიცა.

სუმო

„ბრინჯაო“ და ევროპის მასპინძლობა

18 ძვირფასი 260 სპორტსმენი მონაწილეობდა გერმანიის ქალაქ ბრანდენბურგში გამართულ 16-წლამდე სუმოისტთა ევროპის ჩემპიონატში. საქართველოდან (ფედერაციის პრეზიდენტი თენგიზ რუხსაძე) შეჯიბრებაში წოდირ კუთხაშვილი (-90 კგ) და ჭაბუკა გამყრელიძე (+90 კგ) მონაწილეობდნენ. ჩვენმა ბიჭებმა ორ-ორი შეხვედრა მოიგეს, თითო დათმეს და მესამე ადგილებს დასჯერდნენ. ქართველმა სუმოისტებმა გუნდურ შეჯიბრებაში, სადაც ერთი მონაწილე აკლდათ, სტარტზე პოლონელებთან წააგეს - 1:2, შემდეგ კი ერთიანი ანგარიშით - 2:1 სძლიეს უნგრეთს, ესტონეთს, გერმანიას და ბრინჯაოს მედალი დაიმსახურეს. ასპარეზობის პარალელურად ბრანდენბურგში ევროპის სუმოს ფედერაციის კონგრესი

მოენყო, სადაც 2017 წლის ევროპის ჩემპიონატების მასპინძელი ქვეყნების ვინაობა და ჩატარების თარიღები დამტკიცდა. თბილისმა 17 ხმით 1-ის წინააღმდეგ ბუდაპეშტს აჯობა. ამდენად, გაისად 21-24 აპრილს საქართველოს დედაქალაქი უფროსებში, ასევე, 21 და 23-წლამდე სუმოისტთა კონტინენტის პირველობებს უმასპინძლებს, ხოლო 14-16-18-წლიანები ბუდაპეშტში 2017 წლის 10-13 ნოემბერს მოსინჯავენ ქალებს. კონგრესმა 2017 წლის მსოფლიოს ღია თამაშებზეც იმსჯელა და იგი გაისად პოლონურ ვროც-

ლაში დანიშნა. მედლებისთვის ოთხ წლით კატეგორიაში (85, -115, +115, აბსოლუტური) 8-8 სპორტსმენი იბრძოლებს. მოასპარეზეთა შორის ქართველები - გიორგი მუშვილიშვილი (-115) და ავთანდილ ცერცვაძეც (აბსოლუტური) იქნებიან.

ლაზა დიდა

აზა, მუზტი-კრივი მანა...

გიორგი პაპუნაშვილი და რენე ფერეირა დასაჯეს

თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელებს გიორგი პაპუნაშვილსა და რენე ფერეირას ლანჩხუთის „გურიასთან“ მატჩისას მომხდარი ინციდენტის გამო კლუბისა და ფეხბურთის ფედერაციის მხრიდან სასჯელი დაეკისრა. როგორც „დინამოს“ პრესსამსახური იტყობინება, კლუბმა ორივე მოთამაშე ერთი თვის ხელფასით დააჯარიმა და გააფრთხილა, რომ მსგავსი ფაქტის განმეორების შემთხვევაში დისკვალიფიკაციით დაისჯებიან. „დინამოს“ ვებ-გვერდი საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის განაჩენსაც აქვეყნებს, რომლის თანახმად პაპუნაშვილს და ფერეირას 5-მატჩიანი დისკვალიფიკაცია და 2000-ლა-

რიანი ჯარიმა დაეკისრა. შეგახსენებთ, რომ ლანჩხუთის „გურიასა“ და თბილისის „დინამოს“ მატჩის პირველი ტაიმის მიწურულს რენე ფერეირამ და გიორგი პაპუნაშვილმა მინდორზე ერთმანეთთან იჩხუბეს, რის გამოც მსაჯმა ორივეს წითელი ბარათი უჩვენა.

გიორგი შოთაძე

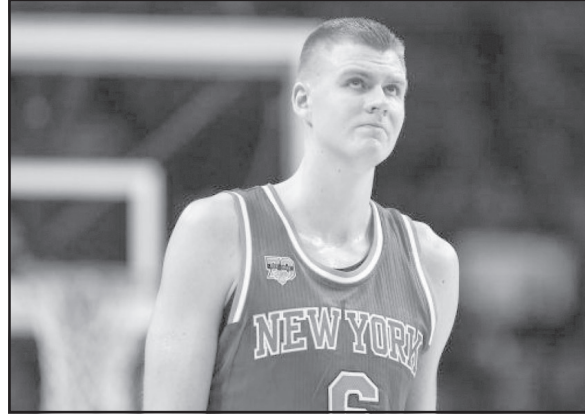
ლეგიონერები

ნემსაძის 13 წუთი და 12 მეტრი

საქართველოს ეროვნული ნაკრების მეორეხაზელმა გიორგი ნემსაძემ ინგლისის პრემიერლიგის „ბრისტოლის“ პირველ გუნდში პირველად ითამაშა. 32 წლის მორაგბე პრემიერლიგის ალბერტსტონში გადამდგა და აქამდე მეორე გუნდის შემადგენლობაში, პრემიერლიგის დუბლების ჩემპიონატში თამაშობდა, სადაც 3 ლელო დალო. ევროტურნირების, კერძოდ ჩელენჯ ქაფის მეორე ტურის ინგლისურ დერბოში, „ბათთან“ გასამართ შესვენებაში ის პირველი გუნდის განაცხადში პირველად შეიყვანეს და შეცვალაზე 13 წუთი ათამაშეს. დროის სიმცირის გათვალისწინებით, ნემსაძეს კარგი სტატისტიკა დაუგროვდა. მან

და 22:6 იმარჯვა. შედეგად, ის ჩელენჯ ქაფის მე-4 ჯგუფს ორი ტურის შემდეგ 8 ქულით ლიდერობს, ხოლო „ბრისტოლი“ 0 ქულით ბოლო ადგილზეა. მე-5 ჯგუფში ზურაბ ჟვანიასა და გიორგი მელიქიძის „სტად ფრანსემ“ პარიზში რუმინული „ტიმიშოარა-სარასენსი“ მიიღო და მშრალად - 27:0 დაამარცხა. 6500-მა მაყურებელმა პირველ 20 წუთში მასპინძელთა სამი ლელო და ერთი ჯარიმა იხილა. მეოთხე ლელო 53-ე წუთზე გავიდა და „სტად ფრანსემ“ პრემიაც ჩაინერა. მიმდინარე სეზონში მეორედ ითამაშა სასტარტო შემადგენლობაში მარცხენა ბურჯმა ჟვანიამ და მოედანზე 52 წუთი გაატარა. მიმდინარე სეზონში მე-

კალათბურთი

კრისტოვ პორზინგისა კონტრაქტი გაახანგრძლივა

„ნიუ იორკ ნიქსის“ ახალგაზრდა ლატვიელი ცენტრმა კრისტოვ პორზინგისა კლუბთან კონტრაქტი 2018 წლამდე გაახანგრძლივა. ახალი კონტრაქტის მიხედვით ბალტიისპირელი 2017/18 წლების სეზონში 4.5 მილიონ ამერიკულ დოლარს მიიღებს. განვლილ სეზონში პორზინგისი საშუალოდ ერთ შეხვედრაში 14.3 ქულას, 7.3 მოხსნას და 1.9 ბლოკ-შოტს აკეთებდა.

ვიტალი ჯაფარიძე

ჩოგბურთი

რაფაელ ნადალმა სეზონი დაასრულა

დიდი სლემის 14-გზის ჩემპიონმა, ესპანელმა რაფაელ ნადალმა სეზონი დაასრულა და კორტზე 2017 წლამდე აღარ გამოვა. ამის შესახებ თავად რაფამ განაცხადა. „არავისთვისაა დასაშავი, რომ როცა ოლიმპიადებზე გამოვედი, საკმარისად მომზადებული

არ ვიყავი და ტრავმაც ბოლომდე მოშუშებული არ მქონდა. მაგრამ მე მქონდა მიზანი, რომ ესპანეთისთვის მედალი მომეპოვებინა და ეს შეეძელი. თუმცა, ამ ყოველივემ ძველი ტრავმა გამიზიზიზა და ტკივილები დამეწყო, ამიტომ მიმდინარე სეზონში ვეღარ ვითამაშებ და 2017 წლისთვის და-

ვინცებ მომზადებას. გული მწყდება, რამდენიმე ჩემთვის საყვარელი ტურნირის გამოტოვება რომ მომიწევს, მაგალითად, ბაზელის ტურნირის, რომელთანაც კარგი მოგონებები მაკავშირებს - ჩემი და როჯერ ფედერერის შეხვედრები“ - აღნიშნა ნადალმა.

ბადრი იაშვილი

ბურთით ერთხელ შეუტია, მბოჭავი ჩამოიცილა და 12 მეტრი იარა, ხოლო დაცვაში 3 ბოჭვა შეასრულა. თამაშს 13257 მაყურებელი დაესწრო და „ბრისტოლი“ ჩელენჯ ქაფზე მეორედ, ხოლო სეზონში ზედიზედ მეორედ დამარცხდა. შეხვედრა საყურებლად დიდი ვერაფერი გამოდგა. პირველ ტაიმში მასპინძელთა 4 ჯარიმას სტუმრებმა ერთით უპასუხეს, მეორეში თითო ზუსტი დარტყმა გაცვალეს, შეხვედრის ერთადერთი ლელო კი უკანასკნელ წუთზე „ბათმა“ დალო

სამედ ვიხილეთ მოედანზე მე-5 წუთით შევიდა. სამწუხაროდ, ამ თამაშში მონაწილე მორაგბეების დაწვრილებითი სტატისტიკა ჯერჯერობით უცნობია. პარიზელებმა ჩელენჯ ქაფის მიმდინარე სეზონში პირველი 5 ქულა აიღეს. პირველ ჯგუფში ლექსო ყავლაშვილის „ლა როშელმა“ დავით ხინჩაგიშვილის „ბეიონს“ სამის წილ 8 ლელო დაუდო და 5:24 დაამარცხა. ქართველ ლეგიონერებს არ უთამაშიათ.

კოხა კოხანიძე

ინტერნეტიდან

უჩიბებათ და რა ქნან?

ბავშვინ თბილი და ნათელი საღამო გაატარეს კოლუმბიელმა ნახევარმეცველმა სუან კუადრადომ და მისმა გულმისწორმა, წარმოშობით ასევე კოლუმბიელმა მოდელმა მელისა ბოტერომ. წყვილს სილადის მიზეზი ნამდვილად ჰქონდა. პატარა საქმე სომ არაა, სამშაბათს საკუთრივ სუანის კინკილა გოლით დაამარცხა „იუვენტუსმა“ „ლიონი“. თუმცა, როგორც იტალიელი ბულვარული პრესის ხალხი ირწმუნება, ამ სიხარულსა და მხიარულებას სილადის კიდევ ერთი მიზეზიც დაემატა. კოლუმბიელმა ბურთის მგორებელმა თავის

სატრფოს ამჯერად თურმე ოფიციალურად შესთავაზა ცოლობა და მისგან, რა გასაკვირიცაა, დადებითი პასუხიც მიიღო. სუან კუადრადო და მელისა ბოტერო ორ წელიწადზე მეტია, რაც ერთად ცხოვრობენ და საერთო შვილიც ჰყავთ. ეს ამბავი ისედაც საყოველთაოდ იყო ცნობილი. კუადრადოს აქამდეც ჰქონდა გაცხადებული, უახლოეს მომავალში ცოლის მოყვანას რომ აპირებდა და ისე აგინდეთ ყველაფერი კარგი, როგორც ხუჭუჭა ლათინოსმა ეს დანაპირები აასრულა.

როსტომ რაჭველიშვილი

რეჟისორი კარაბაღინი

როგორ დავისვამთ თავი ინსულტისგან

საუკეთესო მეურნეობა პროფილაქტიკა რომაა, დიდი ხნის ცნობილი ამბავია და ეს ოქროს წესი, ფაქტობრივად, ერთიანად ყველა ავადმყოფობის მიმართ მოქმედებს. ამ მხრივ გამოჩენილი არც ინსულტი წარმოადგენს, რომელსაც უნდა ტვინში სისხლის ჩაქცევას უწოდებდნენ.

თავის ტვინის ინსულტების „ანგარიშზე“ მსოფლიოში ყოველწლიურად 6 მილიონი სიკვდილია. ამდენად, ეს დაავადება უზარმაზარ, თანაც არა მხოლოდ სამედიცინო, არამედ სოციალურ პრობლემასაც წარმოადგენს.

თუკი წინა ათწლეულებში ადამიანთა სიკვდილის მიზეზი ხშირად მიოკარდის ინფარქტი ხდებოდა, დღესდღეობით მას დიდად გაუსწრო ინსულტმა, რომლისგანაც ორჯერ უფრო მეტი კაცი იღუპება. ბოლო წლებში შეიქმნა ავადმყოფთა ასაკობრივი მდგენელიც — ამჟამად ინსულტი ხშირად 45-55 წლის ადამიანებს მოსდით. მოსახლეობის სწორედ ამ სოციალურად აქტიური ჯგუფის

მედედნენ სამ უმთავრეს რისკ-ფაქტორზე: არტერიულ ჰიპერტონიაზე, ქოლესტერინის მაღალ დონესა და თამბაქოს მოწევაზე.

უნდა დიაგნოზი „ინსულტი“, არსებითად, განაჩენის ტოლფასი იყო. დღესდღეობით, საბედნიეროდ, ასე არ არის, მაგრამ გულდამწვდებით ყოფნა ნამდვილად არ შეიძლება: მთავარია ეგრეთ წოდებულ „თერაპიულ ფანჯარაში“ მოხვედრა (ანუ დაწყებული იმ მომენტიდან, როცა იწყება თავის ტვინის ჟანგბადური შიმშილობა, ვიდრე იქამდე, სანამ შეუქცევადი ცვლილებები დაიწყებოდეს), რა დროშიც განუვლი სამედიცინო დახმარება ინსულტს შემდგომი განვითარების საშუალებას არ აძლევს. თუკი „სასწრაფო დახმარებას“ ავადმყოფი სტაციონარში დაავადების დაწყების პირველი ნიშნების გაჩენიდან სამ საათში მიჰყავს, მაშინ იშემიური ინსულტის მქონე პაციენტს, სწრაფი დიაგნოსტიკის (კერძოდ, კომპიუტერული ან მაგნიტო-რეზონანსული ტომოგრაფიის შედეგების მიხედვით, რომელსაც სტაციონარში სასწ-

საფრთხე ხუთჯერ მატულობს, იზრდება უეცარი სიკვდილის რისკიც. ამიტომაც, თუკი კაცი გულის მუშაობაში შეფერხებებს იგრძნობს, მან აუცილებლად უნდა გადაიღოს კარდიოგრამა. ხოლო მათ, ვისაც გულისწინა პარკუჭების ფიბრილაცია აღენიშნებათ, სისხლის გამთხელებელი აბები რეგულარულად უნდა სვან, რაც სასიცოცხლოდ აუცილებელია!

როგორ გამოვიხსნათ ინსულტი?

თავის ტვინის ინსულტის ნიშნები:

- მოულოდნელად გაურკვეველად მეტყველების დაწყება, კაცი მის მიმართ ნათქვამ სიტყვებს ვერ იგებს;
- ჩამოეწია პირის კუთხე;
- თვალეში გაორება დაინიშნა;
- წარმოიშვა მკვეთრი თავის ტკივილი;
- ხელში ან ფეხში სისუსტე იგრძნო;

რა დახმარების გარეშე შეუძლიათ გარშემო გყოფთ?

ადამიანებს ხშირად თავადც არ ესმით, რომ რაღაც ემართებათ. ამ დროს მათი დახმარება გარშემო გყოფთ შეუძლიათ. მაგალითად, გოსკოვის ოლქში აამოქმადეს პროგრამა „უდარ“, რომელიც გარშემო გყოფებს ინსულტის გამომცნობაში ეხმარება. სიტყვის თითოეული ასო კარნახს შეიცავს:

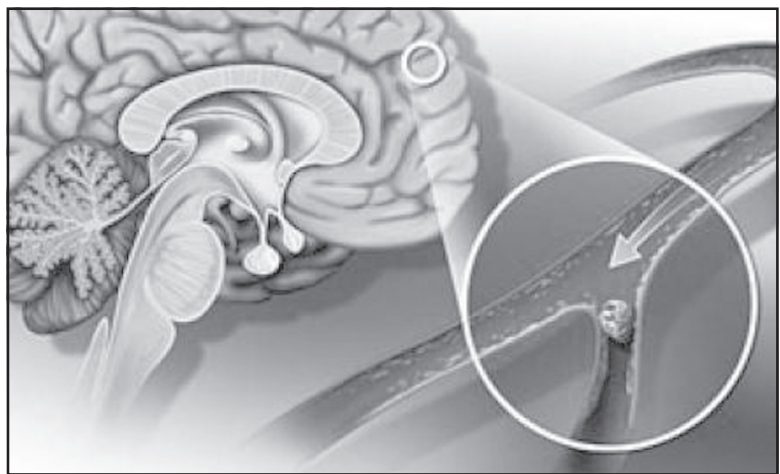
У — „улыбка“ („ღიმილი“). საჭიროა კაცს გაღიმება სთხოვოთ. ინსულტის დროს ღიმილი ასიმეტრიული იქნება.

Д — „движение“ („მოძრაობა“). კაცს ორივე ხელის წინ წანევა და ასე გაჩერება უნდა სთხოვოთ. ინსულტის დროს იგი ამის გაკეთებას ვერ შეძლებს.

А — „афазия“ („მეტყველების დარღვევა“). კაცს წინადადების წარმოთქმა უნდა სთხოვოთ. გაურკვეველი მეტყველება იმას მოწმობს, რომ თავის ტვინის სისხლძარღვები, შესაძლოა, იშემიას განიცდიან.

Р — „решение“ („გადაწყვეტილება“). ამ შემთხვევაში სწორი გადაწყვეტილებაა „სასწრაფო დახმარების“ დროულად გამოძახება.

მოამზადა ნინო ალექსანდრიანი

წარმომადგენელთა დაღუპვა აზარალებს ყველაზე მეტად სახელმწიფოსაც და, ცხადია, მათ ნათესავ-ახლობლებსაც. უაღრესად სამწუხაროა ისიც, რომ ინსულტის შემდეგ გადარჩენილი ადამიანებიც კი სრულ რეაბილიტაციას ყოველთვის მაინც ვერ ახერხებენ. მაგალითად, მათგან დაახლოებით 30 პროცენტი გამუდმებით საჭიროებს სხვის დახმარებას, 20 პროცენტი თავისით ვერ გადაადგილდება. ძველ სამსახურს კი პაციენტთა მხოლოდ უმნიშვნელო ნაწილი უბრუნდება.

დასავლეთის ქვეყნებში გულის სისხლძარღვთა დაავადებათა შედეგად სიკვდილიანობის ყველაზე დაბალი მაჩვენებლებია ხმელთაშუაზღვისპირეთის ქვეყნებში, კერძოდ, საფრანგეთში. სწორედ აქედან მოდის ტერმინი „ფრანგული პარადოქსი“ (რაც ღვინის საკმაოდ მაღალი მოხმარების პირობებში დაბალ სიკვდილიანობას გულისხმობს, თანაც როგორც მამაკაცებში, ისე ქალებში). ამიტომაც, სპეციალისტები საფრანგეთს ერთგვარ „ათვისის წერტილად“, გულის სისხლძარღვთა, მათ შორის ინფარქტებისა და ინსულტებისგან სიკვდილიანობის მაჩვენებლის „წულღვან მერიდიანად“ განიხილავენ. ამ მხრივ უდიდეს წარმატებას მიაღწიეს ფინეთში, სადაც სახელმწიფო დონეზე ჩატარებული პროფილაქტიკის ეროვნული პროგრამის წყალობით, ამ მიზეზით სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 80 პროცენტით შემცირდა(!). ამ დროს ზემოქ-

რაფოდ უკეთებენ შემდეგ ვენაში ტრომბის გამხსნელ წამალს უკეთებენ. ამ შემთხვევაში კაცი გამოჯანმრთელდება და ინსულტის შედეგებს, ფაქტობრივად, ვერ იგრძნობს.

ამდენად, უმჯობესია, ავადმყოფი სტაციონარში ინსულტის განვითარების დაწყებიდან პირველი სამი საათის განმავლობაში მოხვედეს, მათთვის კი, ვინც ამის გაკეთებას ვერ მოასწრებს, არის კიდევ დაახლოებით სამი სარეზერვო საათი, რომელთა განმავლობაში ტრომბის დაშლა ჯერ კიდევ დაგვიანებული არ არის. სამწუხაროდ, ბევრნი სამედიცინო დახმარებისთვის ექიმებს დიდი დაგვიანებით მიმართავენ. ამ შემთხვევაში კი ინსულტის გადატანის შანსი ყოველგვარი შედეგების გარეშე ავადმყოფს, ფაქტობრივად, არა აქვს.

დაიხასოვრეთ!

თავის ტვინის ინსულტის რისკი-ფაქტორებია:

- არტერიული ჰიპერტონია;
- თამბაქოს მოწევა;
- არაჯანსაღი კვება და ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარება;
- დაბალი ფიზიკური აქტივობა;

- ჭარბი წონა;
- შაქრის დიაბეტი;
- სტრესები;
- არსებობს კიდევ ერთი მეტად მნიშვნელოვანი სამედიცინო ფაქტორი, კერძოდ, განსაკუთრებული, ეგრძოდ, წოდებული „გულისწინა პარკუჭების ფიბრილაციური არითმია“. ამ პათოლოგიის დროს ინსულტის

საბავშვო

მაია მაჭავარიანი

2016 წლის 16 ოქტომბერს მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი, ფილოლოგიის დოქტორი, ქართული საენათმეცნიერო სკოლის თვალსაჩინო წარმომადგენელი მაია მაჭავარიანი, რომელმაც დიდი წვლილი შეიტანა თეორიული ენათმეცნიერებისა და ქართული ენის საკითხების კვლევის საქმეში.

მაია მაჭავარიანი დაიბადა 1926 წლის 28 ოქტომბერს თბილისში. იგი აღიზარდა ჩვენს საზოგადოებაში გამორჩეულ ოჯახში: მამა — პროფ. ვლადიმერ მაჭავარიანი, ევროპული ლიტერატურის სპეციალისტი იყო, დედა — ალექსანდრა (შურა) თოიძე, ცნობილი მსახიობი (თოიძეთა სახელოვანი ოჯახის წარმომადგენელი). 1944-49 წლებში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის კავკასიურ ენათა განყოფილების წარჩინებით დამთავრების შემდეგ ჩაირიცხა ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ასპირანტურაში (ხელმძღვანელი — აკად. არნ. ჩიქობავა). 1959 წელს მან ბრწყინვალედ დაიცვა დისერტაცია თემაზე „ლოკისა და ლაბინციის ნააზრვეი ენის შესახებ“. 1956 წლიდან იგი მუშაობდა ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ზოგადი ენათმეცნიერების განყოფილებაში.

მაია მაჭავარიანი 60-ზე მეტი წლის განმავლობაში მოღვაწეობდა სამეცნიერო ასპარეზზე და მაღალი დონის მრავალი ნაშრომით გაამდიდრა ქართული ენათმეცნიერება. იგი წლების განმავლობაში მუშაობდა ენის ფილოსოფიის ურთულეს საკითხებზე, ასევე წარმატებით იკვლევდა არანაკლებ საინტერესო პრობლემებს ენის ფორმალური ნაწილის, მოდელირებისა და კოდირების საკითხებთან დაკავშირებით. მაია მაჭავარიანი კრიტიკულად შეისწავლა თანამედროვე ენათმეცნიერებაში წარმოდგენილი არაერთი მნიშვნელოვანი თეორია და, რაც მთავარია, ამ თეორიათა საფუძველზე გააანალიზა ქართული ენის მასალა, ახლებურად წარმოადგინა ქართული ენის ზოგი თავისებურება. წარუვადი მნიშვნელობისაა მისი მონოგრაფიები და კრებულები, რომლებიც ბევრი მნიშვნელოვანი მეცნიერული ნააზრვეისა და სიახლის შემცველია, ესენია: „ქცევის გრამატიკული კატეგორიის სემანტიკა“ (1987 წ.); „გზა ენისაკენ“ (1998 წ.); „ენა და საზრისი“ (2000 წ.) და სხვ.

მაია მაჭავარიანი მრავალი ადგილობრივი და საერთაშორისო სამეცნიერო ფორუმების მონაწილე იყო და ყოველთვის იბრუნებდა ყურადღებას ღრმა და საინტერესო მოხსენებებით. იყო კამათის გამორჩეული ნიჭით დაჯილდოებული პიროვნება და სხვათა თვალსაზრისების პირუთენელი შემფასებელი.

მაია მაჭავარიანი 1990 წლიდან 2006 წლამდე უნარიანად უძღვებოდა ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ზოგადი ენათმეცნიერების განყოფილებას. მისი ხელმძღვანელობით აღიზარდა არაერთი მაღალკვალიფიციური სპეციალისტი. რედაქტორობდა სამეცნიერო კრებულებს „გზა ენისაკენ“ და „ენა და საზრისი“, რომელთაც სპეციალისტების მაღალი შეფასება დაიმსახურეს.

მაია მაჭავარიანი აქტიურ საზოგადოებრივ საქმიანობას ეწეოდა. აინტერესებდა ქვეყნისათვის საჭირო ორტო ყველა საკითხი. იყო 1990 წლის პირველი დემოკრატიული არჩევნების შემდეგ ჩამოყალიბებული დამოუკიდებელი საქართველოს პირველი პარლამენტის (უზუნაფის საბჭოს) აქტიური წევრი და საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის ხელმოწერი.

მაია მაჭავარიანი, როგორც სიახლეთა მუდმივად მაძიებელი და ნაყოფიერმა მკვლევარმა, ნათელი კვალი დატოვა ქართულ ენათმეცნიერებაში.

თსუ არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტი

ინფორმაცია

ქეთილმთიანეთის ქუჩები - ნაკალაქს

ნაკალაქსის რაიონში ოთხ ქუჩაზე საგზაო სამუშაოები დასრულდა. ინანიშვილის, იმერეთის, დაისის ქუჩებსა და ღრმალელის | შესახვევში საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგებისთვის ნაკალაქსის რაიონის გამგეობამ ბიუჯეტიდან 527 281 ლარი გამოყო. ოთხივე ქუჩის საერთო ფართობი 9 455 კვ.მ-ია.

რეაბილიტირებული ქუჩები ნაკალაქსის რაიონის გამგეობის მოვალეობის შემსრულებელმა დავით გოგიძემ მონიხაულა და ადგილობრივ მოსახლეობას შეხვდა.

„ნაკალაქსში ბევრია ისეთი ქუჩა, სადაც 40-50 წელია, ასფალტის საფარი არ დაგებულია. სწორედ ასეთ ქუჩებს ვაკეთებთ კაპიტალურად. საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება ჩვენი ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია,“ — განაცხადა დავით გოგიძემ.

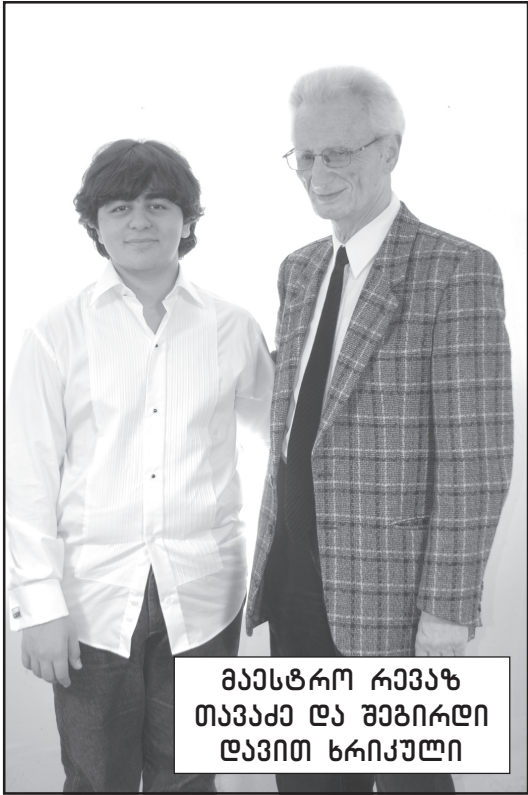
განახლებულ ქუჩებზე გზის საფარის რეაბილიტაციამდე გამოიკვალა მინისქვეშა კომუნიკაციების

სისტემა. დაისის ქუჩასა და დაისის I და II შესახვევში კი წყალსადენის ქსელის ამორტიზებული მონაკვეთები შეკეთდა. რაც შეეხება ინანიშვილის ქუჩას, საგზაო სამუშაოების დაწყებამდე 83 მ სიგრძის გზის დამჭერი საყრდენი კედელი აშენდა, რომლის ღირებულებამაც 303 988 ლარი შეადგინა. კედლის მშენებლობის დასრულების შემდეგ ქუჩაზე დაიგო ასფალტის საფარი.

დაიხსოვით ეს სახელი - დავით ხრიკული

2016 წლის 29 სექტემბრიდან 8 ოქტომბრამდე ჩინეთის დედაქალაქ პეკინში გაიმართა არტურ რუბინშტეინის სახელობის დიდი საერთაშორისო კონკურსი 18 წლამდე პიანისტთა შორის. ამ მაღალპრესტიჟული შეჯიბრებისათვის ცოცხალი საკონცერტო შესრულებებზე დაყრდნობით 130-ზე მეტი მსურველისაგან გადარჩა 30 პიანისტი 13 ქვეყნიდან. მათ შორის მოხვდა უნიჭიერესი ქართველი პიანისტი დავით ხრიკული, თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახ. „ნიჭიერთა ათწლეულის“ მეთექვსმეტე კლასის მოსწავლე (მედაგოგი - პროფესორი რევაზ თავაძე).

მამსტრო რევაზ თავაძე და შვირილი დავით ხრიკული

პირველი ტურის შემდეგ, ნახევარფინალში, 12 საუკეთესოთა შორის აღმოჩნდნენ 5 ჩინელი, 4 სამხრეთკორეელი, თითო-თითო წარმომადგენელი რუსეთიდან, ისრაელიდან და დავით ხრიკული საქართველოდან.

დავითის გამოსვლა ამ ტურში იმდენად შთაბეჭდილი იყო, რომ ის არა მარტო გავიდა ფინალში სხვა ორ პიანისტთან ერთად, არამედ მოიპოვა ძალზედ პრესტიჟული სპეციალური პრიზი შუბერტის მუსიკის შესრულებისათვის.

დავით ხრიკულმა მოიპოვა ამ მაღალპრესტიჟული კონკურსის ლაურეატის წოდება (ბრინჯაოს მედალი), და რაც მთავარია, უაღრესად ავტორიტეტული ჟიურის დიდი სიმპატიები,

რასაც ადასტურებს რამდენიმე დღის წინ დავითის მიერ მიღებული ხმოვანი წერილი კონკურსის ჟიურის თავმჯდომარისგან, ცნობილ ისრაელელ მუსიკოსიგან არი ვარდისგან, მეტად საინტერესო შეთავაზებებით, რომლის შესახებაც მომავალში გაუწყვებთ.

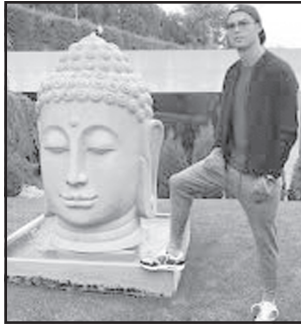
გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ მკითხველთა სახელით ვულოცავთ დავით ხრიკულს, მის მასწავლებელს, პროფესორ რევაზ თავაძეს, თბილისის ფალიაშვილის სახელობის „ნიჭიერთა ათწლეულის“ და საქართველოს მთელ მუსიკალურ საზოგადოებას ამ მნიშვნელოვან წარმატებას.

რუსულან შავლიაშვილი

© მსოფლიოს სიასლენი

რონალდო გუდას შეურაცხყოფაში აღანაშულება

პორტუგალიის ეროვნული ნაკრებისა და მადრიდის რეალის თავდამსხმელი კრიშტიანო რონალდო სოციალური ქსელების ანტიგემირი გახდა. ეს მას შემდეგ მოხდა, რაც პორტუგალიელმა საკუთარ გვერდზე სკანდალური ფოტო დადო. რონალდო ბუდას ქანდაკებასთან პოზირებს. ფეხბურთელს ფეხი სკულპტურაზე აქვს დადებული. ამის გამო მას სოციალური ქსელების მომხმარებლები რელიგიური სინდინდების უპატივცემულობაში აღანაშულებენ.

მაქსიკაში კათოლიკეების აქცია გაიმართა

„ჩვენ კლოუნები ვართ და არა მველები“ – აქცია ამ სახელწოდებით მეხიკოს ცენტრში პროფესიონალმა მასხარებმა გამართეს. ეს მას შემდეგ მოხდა, რაც კლოუნების ფორმებში გამოწყობილმა ბოროტმოქმედებმა მექსიკაში რამდენიმე ადამიანი გაძარცვეს. ბოროტი კლოუნების გახშირებულმა თავდასხმებმა ადგილობრივები მასხარების მიმართ ნეგატიურად განაწყობა.

ტრამპს სექსუალურკადაშობაში ქიდევი პრეზიდენტი აღანაშულებს

დონალდ ტრამპი მორიგ სკანდალში გაეხვია. სექსუალურ ძალადობაში მას კიდევ ერთი ქალი აღანაშულებს. „მე ის ისე მექცევოდა, თითქოს ადამიანი კი არა, უბრალო საგანი ვიყავი. ეს ძალიან შეურაცხმყოფელი იყო,“ – აცხადებს 45 წლის კარენა ვირჯინია. ის უკვე მეთექვსმეტე ქალბატონია, ვინც პრეზიდენტობის რესპუბლიკელი კანდიდატი ძალადობაში ამხილა.

კატალონიაში კორიდას აღადგინენ

მადრიდსა და ბარსელონას შორის ისევ კონფლიქტია, თუმცა ამჯერად მიზეზი კორიდაა. ესპანეთის საკონსტიტუციო სასამართლომ კატალონიის პარლამენტის მიერ მიღებული დოკუმენტი გააუქმა, რომელიც რეგიონში სარეგისტრაციო ბრძოლას კრძალავდა. კატალონიაში აცხადებენ, რომ ავტონომიური ოლქის მოსახლეობას სისხლიანი საწინააღმდეგო ყურება არ სურს და ისეთ ქვეყნაში სურთ იცხოვრონ, სადაც ცხოველებს გართობის მიზნით არ კლავენ. სასამართლოს გადაწყვეტილებას ცხოველთა უფლებების დამცველებიც გამოეხმაურენ და კორიდას აკრძალვა მოითხოვენ.

თურქეთში სირიაში 40-მდე ოპოზიტი დაკლავს

თურქეთში ოპერაცია „ეფრატის ფარის“ ფარგლებში ისლამური სახელმწიფოს 40-მდე ოპოზიტი გაანადგურა. ამის შესახებ თურქეთის არმიის გენერალური შტაბი იტყობინება. ავიადარტყმები ქურთული დაჯგუფებების პოზიციებზეც განხორციელდა. დაზუსტებული ინფორმაცია მსხვერპლის შესახებ ჯერჯერობით არ გავრცელებულა. სირიის ტერიტორიაზე თურქეთის მიერ წარმოებული სამხედრო ოპერაციების გამო დამასკო ანკარას პროტესტს უცხადებს და თურქული თვითმფრინავების ჩამოგდებას იმუქრება.

© ანეკდოტები

ტიმონისტიმბა ხელთ იგდეს ღვინის ქარხანა და უკვე ერთი თვეა საკუთარი მოთხოვნების ჩამოყალიბებას ვერ ასწრებენ.

ნიხისთების, რომ ქალი მართო, ქვეყანაზე ორად-ორი ხერხი

არსებობს. მაგრამ, საქმე ის გახლავთ, რომ ამ ორი ხერხიდან არც ერთი ცივილიზებული კაცობრიობისთვის ცნობილი არ არის.

ჯალალთი ეუბნება სიკვდილისჯილს:
– დაუსტივინე ერთი, თუ კაცი ხარ, თორემ ძალიან ცუდად

ვხვდავ, თავი სადა გაქვს, ვერ ვარჩევ!“

სასარბებლო რჩევები.
მოხილური ტელეფონით ყველაზე სარგებელიანი SMS-შეტყობინება: „მეირფასო, გზაში ვარ, ვიქნები 15 წუთში... თუ მანამდე არ მოვედი, ეს შეტყობინება გადაიკითხე“.

ქმბაბცეში ლაპარაკობენ:
– მე ფეხბურთზე საერთოდ არ დავდივარ, ცოლი დალევას არც სახლში არ მიშლის...

დილაბ. პოსტიტალური ქირურგიის კლინიკის ეზოში ახალგაზრდა სანიტარი გოგონა გამოდის, რომელსაც ხელში სამედიცინო ტაშტი უკავია, სადაც რაღაც-რაღაცები აწყვია. მას უკან კუდის ქიციინთ რამდენიმე ეზოს ძაღლი მოსდევს. ქალიშვილი მათ მოხედავს და გალიზინებული ეუბნება:
– ნადით, მომშორდით, დღეს თქვენთვის არაფერი არ არის!.

რედაქციის მისამართი:
საბურთალოს რაიონი, ვაჟა-ფშაველას გამზ. 100
ტელ: 233-13-34, 599-79-76-79
WWW.SAKRESP.GE

აივნი 22 ოქტომბრისთვის
აქციონერული საპროექტი:
ბაზი - ააპ +3, ღვ +12
პროექტი - ააპ 0, ღვ +14
დასავლეთი საპროექტი:
ბაზი - ააპ +9, ღვ +24
პროექტი - ააპ +3, ღვ +20
თბილისი: ააპ +8, ღვ +10

დაავიკავით, მოგვინათ:
ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79
WWW.SAKRESP.GE